

बुटवल सिमेन्ट
पी.पी.सी.
BUTWAL
CEMENT

नेपाल समाचारपत्र दैनिक, काठमाडौं
साधनाका ग्राहक बन्नु परेमा, पत्रिका समयमा नआएमा, कुनै गुनासो भएमा सम्पर्क गर्नुहोला।
कामना न्यूज पब्लिकेसन्स
काठमाडौं, लामिसेनस्थान, काठमाडौं
सम्पर्क: ०१-४२९१६९९
एड्रेस: ११३३ दिव्यालय ६ बजेटसंग

गुणस्तरीय पहिचान | मजबूत जडान | वर्षासमको शान
अम्बे सिमेन्ट
यो देशको शिर, उच्च रास्दै...
AMBE CEMENT
NEPALI MANA NEPALI PATRIKA
ISO 9001:2008
NEPALI MANA NEPALI PATRIKA

ओली सरकारको वौतर्फी विरोध

कांग्रेस आक्रामक

रामकृष्ण चापागाईं, काठमाडौं

प्र मुम्ब प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेसले सरकारको गतिविधिहरूको चर्को विरोध गर्दै सडक आन्दोलनलाई चर्को गर्ने भएको छ। सरकारको विरुद्धको गतिविधिहरूको सन्दर्भमा चर्को विरोध गरिनेछेको नेपाली कांग्रेसले सडकबाट पनि विरोधलाई बुझ्न बनाउन विरोधका कार्यहरू तय गरिरहेको छ।

मंगलबार उपसभापति विमलेन्द्र निधिहरूको अध्यक्षतामा बसेको पार्टीको श्नातृ एवं शुभेच्छुक संस्थाका केन्द्रीय पदाधिकारीको बैठकले साउन ३, ५ र ८ गते गरिने विरोधका कार्यक्रम सार्वजनिक गरेको छ। महासमन्नी डा. शशाक कोइराला, सह-महासमन्नी डा. प्रकाशशर्मा महरा, प्रवक्ता विश्वप्रकाश शर्मा, केन्द्रीय सदस्यहरू सुरेन्द्रराज पाण्डे, मीन विभवर्मा, रामकृष्ण यादव, लक्ष्मी परिचरालयावका नेताहरू समिलित बैठकले मोलि बिहीबार दिउँसो प्रजातान्त्रिक प्राध्यापक संघ नेपाल र प्रजातन्त्रवादी चिकित्सक संघको अगुवाइमा माइतीघर मण्डलामा विरोध प्रदर्शन गरिने भएको छ।

५ गते नेपाल तरुण दलको अगुवाइमा माइतीघर मण्डलामा विरोध प्रदर्शन शुरू गरिनेछ भने ८ गते नेपाली कांग्रेस जिल्ला कार्यसमिति काठमाडौं, भक्तपुर र ललितपुरको अगुवाइमा महादीघर मण्डलामा सरकारविरुद्ध विरोध प्रदर्शन गरिने भएको छ। कांग्रेसले साउन १५ गते भने प्रत्येक जिल्लाको सदरमुकाममा विरोध प्रदर्शनको कार्यक्रम राखेको छ। जिल्ला सदरमुकाममा हुने विरोध प्रदर्शनका लागि अर्बौं जिल्ला समितिलाई निर्देशन गर्दै कांग्रेस महासमन्नी डा. कोइरालाले पार्टीका श्नातृ एवं शुभेच्छुक संघ-संस्था, क्षेत्र, गाउँ, नगर तथा एकाइहरूलाई समेत विरोधका कार्यक्रममा सहभागी हुन निर्देशन दिनुभएको छ। (क्रमशः पृष्ठ ९ मा)

'डा. केसीको माज पूरा गर्नुस'

अधिल्लो विन सार्वजनिक अनियमितता गर्ने गरेर डा. गोविन्द केसीको जीवन रक्षाको माग गर्नुभएका प्रमुख प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले मंगलबार प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई भेटेर ध्यानकर्षण गराउनुभएको छ। प्रधानमन्त्रीसंगको भेटमा सभापति देउवाले डा. केसीसँग तत्कालै वार्ता गरेर तत्कालै माग पूरा गरी उहाँको जीवन रक्षा गर्नु सरकारको कर्तव्य रहेको बारे प्रधानमन्त्रीलाई संघेत गराउनुभएको थियो। कांग्रेस केन्द्रीय कार्यलयका मुख्यसचिव कृष्णप्रसाद पौडेलले जानकारी दिएअनुसार प्रधानमन्त्री ओलीलाई सभापति देउवाले आफ्नो नेतृत्वको अधिल्लो सरकारले डा. केसीको मागलाई सुनुवाइ गरेर माथमा उच्चस्तरीय कार्यलयका आधारमा जनभावनाअनुसार जाँच गरेको अध्यक्षलाई हुनुहुँदो विधेयकका रूपमा ल्याउनु अहिलेको समाधान हुने स्पष्ट पार्नुभएको थियो।

भेटमा सभापति देउवाले सरकारले यसलाई तोडमोड गरेर जबरजस्ती ढगले विधेयक ल्याउने प्रयत्न गरे कांग्रेसको विरोधको सामना गर्नुपर्ने प्रष्ट चेतावनीसमेत दिनुभएको मुख्यसचिव पौडेलले बताउनुभएको छ।

नयाँ शक्तिद्वारा ओलीको राजीनामा माग

नेपाल समाचारपत्र
काठमाडौं

नयाँ शक्ति पार्टी नेपालले प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको राजीनामा माग गरेको छ। सरकारले सविधानविपरित जनविरोधी गतिविधि गरिरहेको आरोप लगाउँदै पार्टीले नयाँ शक्तिद्वारा माग गरेको छ।

सरकारले सहैगी नियन्त्रण गर्न नसकेको, नागरिक अधिकार हनन हुने गरी काठमाडौंको विभिन्न स्थानमा निर्देशित क्षेत्र तोडने काम गरेको, भेटिइकल

माफियाहरूलाई प्रषय दिने प्रयास गरेको भन्दै नयाँ शक्तिले मंगलबार प्रदर्शन गरेको हो।

नयाँ शक्ति पार्टीले वरिष्ठ चिकित्सक गोविन्द केसीको माग तत्काल सम्बोधन गर्न पनि सरकारसँग माग गर्दै आएको छ। नयाँ शक्तिका नेता गंगा श्रेष्ठले सरकारलाई २१औं बसोबासीका नागरिकको अधिकार हनन हुने कुनै पनि गतिविधि नगर्न पनि चेतावनी दिनुभयो। उहाँले गोविन्द केसीको जीवन रक्षाको माग गर्दै केसिले उठाएको मागको सम्बोधन गर्न पनि सरकारसँग माग गर्नुभयो। सरकारले

केसीको माग सम्बोधन गर्न खेल्बाइ गरिरहेको बताउँदै श्रेष्ठले भन्नुभयो- 'केसीको ज्यान तलमाथि भयो भने ३ करोड नेपाली जनता सिंहदरवार घेर्न तयार हुनेछन्।'

यसैबीच राष्ट्रिय जनता पार्टीको अध्यक्ष मण्डलको मंगलबार बसेको बैठकले डा. गोविन्द केसीको मागमा लचकता अपनाउन सरकारसँग आग्रह गरेको छ।

सरकारलाई समर्पण दिएको सो पार्टीले डा. केसीविरुद्ध सरकारको अभिव्यक्तिप्रति असन्तुष्टिसमेत जनाएको छ।

विषयगत कार्यालय हस्तान्तरणमा ढिलाइ

सुनील महर्जन, काठमाडौं

संघजन्यगत जिल्लामा रहेका विषयगत सबै कार्यालय स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्न अलमल रहेको बताइएको छ। कर्मचारी समायोजनसँगै सम्पत्ति हस्तान्तरणको व्यवस्था प्रक्रियागतरूपमा मिलाउनुपर्ने भएकोले कार्यालय हस्तान्तरणमा अलमल देखिएको हो। संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले साउन १ गते मंगलबारबाट विषयगत सबै कार्यालय हस्तान्तरण हुने भनिए पनि त्यसको कार्यान्वयनमा ढिलाइ हुने संकेत देखिएको हो।

संघ, प्रदेश र स्थानीय तह मातहतमा रहने कार्यालयको वार्तिकरण यसअघि नै सकिए पनि कार्यान्वयनमा आएको थिएन। विषयगत मन्त्रालयले शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, भेटवनी, वन, भू-संरक्षण जस्ता एक दर्जनभन्दा बढी आफ्ना कार्यालयसहित कर्मचारीहरू साउन १ गतेसम्ममा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिसकेनुपर्ने थियो।

सोहीअनुरूप मन्त्रालयले साउन १ गते अर्थात् मंगलबारदेखि लागू हुने गरी कार्यालय स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण तथा खारेजीको जानकारी जिल्लाहरूमा परिपत्र गरेको हो। सम्बन्धित मन्त्रालयले आफू मातहतका कार्यालयहरू स्थानीय तहमा गाभ्ने प्रक्रिया शुरू भइसकेको सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका प्रवक्ता सुरेश अधिकारीले नेपाल समाचारपत्रलाई जानकारी दिनुभयो।

तर, कर्मचारी मात्र नभई सम्पत्तिहाकको सम्पूर्ण प्रक्रिया हस्तान्तरण गर्नुपर्ने भएकोले केही समय भन्ने लाग्ने मन्त्रालयका प्रवक्ता अधिकारीको भनाइ रहेको छ। विषयगत मन्त्रालयले हस्तान्तरण गर्न जनशक्ति, विन्ती, नगदी सामान र गाडीसहित हस्तान्तरण गर्दा केही समय ढिला भयो। १५ दिन वा १ महिना समय लाग्न सक्छ।' उहाँले भन्नुभयो।

जिल्ला समन्वय समिति ललितपुरका समन्वय अधिकारी दुर्गादेवी अधिकारीले विषयगत कार्यालयका कर्मचारी समायोजन नभएसम्म कार्यालयका घोर र साधन स्थानीय तह हस्तान्तरण गर्न कठिनाइ हुने जानकारी दिनुभयो। 'यसैतो अवस्थामा विषयगत कार्यालयका कर्मचारी कहाँ जाने, के गर्ने भनेर अचलामा रहेका छन्।' -ललितपुरका विषयगत कार्यालयको अवस्थाबारे सुनाउँदै उहाँले भन्नुभयो।

खारेजीमा परेका कार्यालयको चल-अचल सम्पत्ति र दायित्व हस्तान्तरण गर्ने ७७ वटै जिल्लामा निस्सको संयोजकत्वमा समिति बनाइएको थियो। समितिमा विषयगत कार्यालयका प्रमुख, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय प्रमुख, जिल्ला प्रशासन कार्यालयका अधिकृत र जिल्ला समन्वय अधिकारी रहनुभएको छ। (क्रमशः पृष्ठ ९ मा)

विषालु च्याउ खाँदा तीनको मृत्यु

नरेन्द्र केसी, घोराही, दाङ

जंगली च्याउ खाँदा बाइको घोराही उप-महानगरपालिकामा एकै बढाका तीन जनाको मृत्यु भएको छ।

जिल्लाके पहाडी गाउँका रूपमा रहेको घोराही उप-महानगरपालिका-१९ का तीन जनाको मृत्यु भएको हो।

यसरी ज्यान गुमाउनेहरूमा पौनपौखरीक चित्रबहादुर घाँते, बालाराम घाँते र पौच बर्षीया प्रसाद घाँते रहेका छन्। चित्रबहादुरलाई घोराहीस्थित राप्ती उपखेती अस्पतालमा सामान्य उपचार गरी उपचारका लागि बाँकेस्थित केहेलपुर मेडिकल कलेजमा राखेको बेलै निधन भएको प्रहरीले जनाएको छ। अन्य दुई जनाको पनि केहेलपुरमै निधन भएको हो।

पटक-पटक गरी खाँदा विषालु च्याउ खाएर ४२ जना बिरामी परेका छन्। त्यसमध्ये

अधिकशकको बाँकेमा उपचार भइरहेको छ। वर्षातिको समयमा जसमा प्रशस्त च्याउ उम्रने र स्थानीयवासीले अनुमानका आधारमा च्याउ खाँदा ज्यान जाने गरेको देखिएको छ।

यसैबीच जिल्ला प्रशासन र जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जंगली च्याउ नखान सार्वजनिक अनुरोध नै गरेको छ। उनीहरूले स्थानीय रूचापरम्परासमार्फत सार्वजनिक आह्वान गरिरहेका छन्। विगतदेखि जंगली च्याउ खाँदै आएकोमा अनुमानका आधारमा च्याउ खाने र त्यसबाट क्षति हुन थालेपछि च्याउ नखान सार्वजनिक आह्वान गरिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी गणेशप्रसाद श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो। चेतावनी अभावमा दाङमा धेरै बिरामी परेको सुचना आएको जनाउँदै उहाँले यसलाई भयम गर्न जंगली च्याउसम्बन्धी जनचेतना विस्तार गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

सरकारलाई सर्वोच्चको ढापड

प्रशान्त बली, काठमाडौं

अधिल्लो सरकारले गरेका राजनीतिक नियुक्तिहरूलाई सरकारको बढेर पनि निर्णयलाई सर्वोच्च अदालतले प्रमाथम उल्ट्याइदिएको छ। पुनर्बहालीका लागि सर्वोच्चमा निवेदन दिएका सबै संस्थाका पदाधिकारी पुनर्बहाली भएका छन्।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको कार्यकालमा नियुक्ति पाएका सरकारी संस्थाका पदाधिकारीहरूलाई नवमान सरकारले पत असार २० गते नियुक्ति खारेज गर्न निर्णय गरेको थियो। निर्वाचनको समयमा नियुक्ति गरिएकाहरूलाई सरकारले फिर्ता बोलाएको हो। प्रक्रिया पूरा गरेर नियुक्ति पाए पनि सरकारले राजनीतिक कारण देखाउँदै फिर्ता बोलाएपछि पदाधिकारीले विभिन्न समयमा सर्वोच्चमा निवेदन दाता गएएका थिए।

सर्वोच्चबाट अन्तरिम आदेश पाउनेहरूमा चल्चल विकास बोर्डका अध्यक्ष निकिता पौडेल, राष्ट्रिय सहाकारी

बोर्डका सहअध्यक्ष दश पौडेल, गोरखापत्र अध्यक्ष गणेश पराजुली, राष्ट्रिय सहाकारी विकास बोर्ड अध्यक्ष विमलकुमार निरौला र खानेपानी संस्थानका सञ्चालक लीलाराम शर्मा पुन सोही जिम्मेवारीमा फर्कनुभएको छ।

सर्वोच्चका न्यायाधीश टंकबहादुर मोक्तानको एकल इजलासले पौडेललाई हटाउने निर्णयको दोस्रो सुनुवाइ नभएसम्मका लागि यथास्थितमा राख्न अन्तरिम आदेश दिएको हो। सर्वोच्चको आदेशसँगै आफू अध्यक्ष रहने बक्स अफिस (ई-टिकट) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत चन्द्रसिंह साउद, न्यूनतम पारिभ्रमिक निर्धारण आयोगका अध्यक्ष गणेश पराजुली, राष्ट्रिय सहाकारी विकास बोर्ड अध्यक्ष विमलकुमार निरौला र खानेपानी संस्थानका सञ्चालक लीलाराम शर्मा पुन सोही जिम्मेवारीमा फर्कनुभएको छ।

प्रणाली) लागू गर्न आएको सपना पूरा भएको नेपाल समाचारपत्रलाई बताउनुभयो। पौडेलकै बखाल हुनुभएका नेपाल स्टल एक्सचेन्जका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत साउद पनि पुनर्बहाली हुनुभएको छ। सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश टंकबहादुर शाहीको एकल इजलासले रिटको सुनुवाइ गर्दै साउन १६ गते साउदलाई बोलाएको छ। साउद खुला प्रतिपक्षीबाट नेम्पैको साँडेआमा नियुक्त हुनुभएको हो। नेम्पैले साँडेआमा नियुक्तिका लागि गरिउत छनोट तथा सिफारिस समिलित ज्योति

विकास बैंकका नायव कार्यकारी प्रमुख मनोज अवाल, प्राध्यापक प्रमोद शर्मा, नेपाल इन्टरनेसनाल युवमूख कार्यकारी चन्द्रसिंह साउदको नाम सरकारलाई सिफारिस गरेको थियो। राष्ट्रिय सहाकारी बोर्डका सहअध्यक्ष दश पौडेलले पुनर्बहाली पाउनुभएको छ। बोर्डका तत्कालीन सहअध्यक्ष सरोज शर्मांले लगातार दुई कार्यकाल काम गरेर शारिरीकपछि खाली रहेको सहअध्यक्ष पदमा तत्कालीन सरकारले पौडेललाई सहअध्यक्षमा नियुक्त गरेको हो।

पुनर्वर्ती २०१४ कानिचका ४ बर्षका लागि उहाँलाई सोैमा नियुक्त गरेको थियो। अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिने वा नदिने भन्ने विषयमा दुवै फललाई राखी छलफलका लागि यही साउन १५ गते बोलाएको छ।

यसै गरी गोरखापत्र संस्थाका महासचिवका वरन्तप्रकाश उपाध्याय पनि पुनर्बहालीमा पुनर्बहाली हुनुभएको छ। (क्रमशः पृष्ठ ९ मा)

महानगर

बाहिरी चक्रपथ, हाइटेन्सन लाइन, बागमती करिडोर, स्मार्ट सिटीजस्ता परियोजनामा आफ्नो जग्गा छोड्नु परेकाले नै आफूहरू सुकुम्बासी बन्ने भन्दै शुक्रदेखि नै यस्ता परियोजनाप्रति स्थानीयबासीले विरोध गरिरहेका छन्।

फास्ट ट्र्याक निर्माणमा किचलो अबको विकल्प के ?

सुरेश तामाङ

छोटो दूरीमा काठमाडौंसँग तराई मधेश जोड्ने बहुचर्चित आयोजनाका रूपमा लिइएको तराई प्वाइन्ट अर्थात् काठमाडौंसँगको बसपार्क राख्ने विषयलाई लिएर शुरू भएको विवाद लामो समयदेखि कायमै छ। ललितपुरको खोकनामा द्रुत मार्गको जित्रो प्वाइन्ट राख्ने योजनास्वरूप निर्माणको जिम्मा पाएको नेपाली सेना गत फागुमा खोकना प्रवेश गरेसँगै विवाद बढेको हो। खोकनावासीले सेनाको अत्यागी ब्यागलाई घेरा हाल्ने, धर्ना दिने, मसाल जुलुस गर्ने लगायतका विभिन्न विरोधका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिए। उचित मुआब्जा दिनुका साथै ऐतिहासिक सम्पदाको संरक्षण गर्नुपर्ने खोकनावासीको श्रद्धेय बिके माग हो। खोकनाको ऐतिहासिक सिकाली चौर आयोजनाले माल्ने भन्दै यसलाई बचाउनुपर्ने खोकनावासीको माग छ। विवाद विवादकाबीच खोकनामा कायम गरिएको जित्रो प्वाइन्टलाई सारिर बृगमतीको फर्सिडोलमा कायम गर्ने गरी जनप्रतिनिधि, आयोजनाबीच एक किसिमको सहमति गर्दै सन्निपरिषद्बाट अनुमोदनका लागि फाइल रक्षा मन्त्रालय पुगिसकेको छ। यसप्रति असन्तुष्ट जनाउँदै बृगमतीका स्थानीयले निरन्तर विरोध गरिरहेका छन्। विरोध साम्य हुनको सट्टा बढ्दै गएको छ। आयोजना र स्थानीयबीच पटक-पटक छलफल भए पनि अखेरसम्म निष्कास निस्कन सकेको छैन। स्थानीयले संगठित हुँदै विरोधलाई अघि

बढाउँदै लैजाने तयारीसमेत गरिरहेका छन्। नेपाल सांस्कृतिक पुनर्जागरण अभियानका केन्द्रीय सदस्य असोज महर्जनले राज्यले कानुनमा भएको अधिकार समेत नागरिकलाई दिन कन्ज्युस्याई गरिरहेको भन्दै विरोध गर्नुको विकल्प नभएको बताउनुहुन्छ। 'हामीले अधिकार मागेका हो। राज्यले दिएन', उहाँले भन्नुभयो- 'कानुनमा भएको अधिकार नदिएपछि विरोधमा उत्रिनुबाहेक केही विकल्प छैन।'

खोकनावासीले आफ्नो जग्गा कौडीको भाउमा आयोजनालाई दिनुपर्ने भएकाले राज्यले दिने कम मूल्यको मुआब्जामा पटक-पटक चित्त बुझाएका छैनन्। न्यायिक ढंगले उचित मुआब्जा वितरण गर्ने र ऐतिहासिक सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गरिएपिमा आयोजनामा केही अवरोध नरहने उहाँले स्पष्ट पार्नुभयो।

हासो माग नै उचित मुआब्जा दिनुपर्ने, ऐतिहासिक सम्पदाको जगेर्ना गर्नुपर्ने भन्ने हो, उहाँले भन्नुभयो- 'तर हासो मागलाई सम्बोधन गर्नुको सट्टा राज्यले दमनकारी प्रतिक्रिया खेल्न थालेको छ। यो राम्रो होइन।'

मुआब्जामा पुनः मूल्यांकन हुँदैन: मुआब्जा निर्धारण समिति
मुआब्जा निर्धारण समितिले द्रुत मार्ग सडक आयोजनाका लागि अधिकरण गरिएका जग्गाको मुआब्जामा पुनः मूल्यांकन नहुने बताएको छ। मुआब्जामा पुनः मूल्यांकन नहुने जनाएको छ। गृह सचिवस्तरीय बैठकले यही असार १५ मा निर्णय गर्दै मुआब्जामा पुनः मूल्यांकन नहुने सूचना जिल्ला प्रशासन कार्यालय ललितपुरले यही असार १९ गते जारी गरेको थियो। आयोजनाका लागि अधिकरण गरिएका जग्गाको मिति २०७२ साउन २९ गते बसेको मुआब्जा निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको क्षतिपूर्ति/मुआब्जाका लागि निर्धारित मूल्यमा चित्त नबुझी पुनरावलोकनका लागि गृह मन्त्रालयमा खोकना, बुगमती, सैबुका स्थानीयले निवेदन दिएका थिए। निवेदनका सम्बन्धमा गृह सचिवस्तरीयबाट निर्णय गर्दै मुआब्जा निर्धारण समितिले गरेको निर्णय कानूनसम्मत नै भएकोले पुनः मूल्यांकन गरी रहनुपर्ने नदेखिएको भनियो। ललितपुरको सैबु, खोकना, बुगमती, फर्सिडोल क्षेत्रमा आयोजनाका लागि आवश्यक पर्ने करिब ८ सय १० रोपनीको अधिकरण गरी मुआब्जा वितरण भइसकेको छ।

निरन्तर विरोध मध्यस्थी भए विकल्प के ?
सार्वजनिक सुनवाई गार्दै खोकना, सैबु, बुगमतीका स्थानीयबासीको यस परियोजनाप्रति श्रद्धेय नै असन्तुष्ट रहेको छ। बाहिरी चक्रपथ, हाइटेन्सन लाइन, बागमती करिडोर, स्मार्ट सिटीजस्ता परियोजनामा आफ्नो जग्गा छोड्नु परेकाले नै आफूहरू सुकुम्बासी बन्ने भन्दै श्रद्धेय नै यस्ता परियोजनाप्रति स्थानीयबासीले विरोध गरिरहेका छन्। फास्ट ट्र्याक

निर्माणप्रति पनि स्थानीयले विरोध गर्दै आएका छन्। विरोधका बीच सेनाले अहिले जित्रो प्वाइन्टको काम गर्न सकिनेको छैन। निरन्तर विरोध भइरहेकाले यस स्टको विकल्प के भन्ने बारेमा विभिन्न समयमा गरिएको अध्ययनले विकल्प दिएको छ। हेटीडाँडादेखि पिलाड खिचोदै काठमाडौं ल्याउन सकिने स्टको विकल्प दिएको छ। अर्को हेटीडाँडा हुँदै कुलेखानी, फर्पिड हुँदै काठमाडौं चल्ने अहिलेकै बाटोलाई विस्तार गर्ने सकिने विकल्प दिएको छ। यी दुवै महँगो लागभन्दा निर्माण हुने स्ट हुन्। अर्को स्ट भनेको हाल विवादित रहेको रहेको स्टलाई सबैभन्दा सस्तोमा बन्ने स्टका रूपमा लिइएको छ।

मुआब्जामा पुनः मूल्यांकन हुँदैन

यसलाई अरू स्टभन्दा १५ दशमलव ७ बिलियन डलरले सस्तो स्टका रूपमा लिइएको छ। यो पूर्व-पश्चिम राजमार्गदेखि ७६ किमिको दूरीमा रहेको र अन्य स्टदेखि १७ किमि पूर्वी तराई छोटे रहेको छ। १ दशमलव ५ किमिका ४ वटा छोटे दूरीका सुलुङ बनाउनुपर्ने यस स्ट निर्माण सम्पन्न गर्न सन् २०१३ मा ११ मिलियन बजेटको अनुमान गरिएको थियो। त्यस्तै यो स्टकै लागतमा बन्न सक्ने स्ट बागमतीको पश्चिम किनार हुँदै काठमाडौं जोड्ने विकल्प दिएको छ। तर विरोध भइरहेदा पनि विकल्पका बारेमा सरकारले निर्णय गर्न सकेको छैन। नेपाली सेनाका प्रवक्ता गोकुल भण्डारीले खोकनामा श्रद्धेय नै विवाद आइरहेपछि वैकल्पिक स्टहरू पनि सोचिएको तर राज्यको माथिल्लो तहबाट ठोस निचोड नआइसकेकाले दिइएको काम मात्रै गरिरहेको बताउनुभयो।

डीपीआरबिना नै निर्माण
नगरभित्र बसोबास गर्ने जो कोहीले अहिले घर बनाउनु घरको डिजाइन र नक्सा पास नगरी घर बनाउन पाइँदैन। तर द्रुत मार्गजस्तो राष्ट्रिय गौरवको आयोजना मेमा प्रोजेक्टको निर्माण कार्य थाल्दा विस्तृत परियोजना अध्ययन प्रतिवेदन (डीपीआर) नभई नहुने सडक विभागाका उच्च अधिकारीहरू बताउँछन्।

उनीहरूले डीपीआरबिना नै निर्माणको काम अघि बढाउनु भनेको राज्यविरुद्धको अपराध नै भएको दाबी गरेका छन्।

'डीपीआरबिना नै सडक निर्माणमा लाग्नु राज्यशक्तिको अपराध जस्तै हो', विभागाका एक उच्च अधिकारीले नेपाल समाचारपत्रसँग भने- 'यो गर्न नहुने काम हो। मेमा प्रोजेक्टको काम गर्दा डीपीआरको तयारीबिना काम शुरू गर्नु अपराध गरेसकने हो।'

आयोजना बनाउन सकिने हो कि होइन? आर्थिकरूपले सम्पन्न गर्न सकिने हो कि होइन? स्टको प्लाइमेन्ट काला-कालाबाट कायम गर्दा राम्रो हुन्छ? त्योमध्ये सबभन्दा राम्रो कुन हो? यी कुरालाई बुझ्ने सम्भाव्यता अध्ययन भएकाले निर्माण थाल्नु डीपीआर नै चाहिनेमा उनले जोड दिए। डीपीआरमा विस्तृत प्राविधिक अध्ययन, वातावरणीय अध्ययन, जग्गा प्राप्ति, बस्ती स्थानान्तरणसम्बन्धी कुरा कसरी हल गर्ने भन्ने विषय विस्तृतमा समावेश हुन्छ? कुन डिजाइन कति लागतमा बनाउन सकिन्छ र बजेट कसरी सुट्दोने? भन्ने विषयमा विस्तृत अध्ययन गर्ने पनि भए पनि

हजार-हजारमा सरकारी फास्ट ट्र्याक निर्माणको काम अघि बढाउनु सरकारी निकायबीच नै सम्बन्धको अभाव देखिएको छ।

'कुन कामको कति परिणाममा कसरी गर्ने? त्यसको नक्सा डिजाइन इत्यादि सम्पूर्ण कुरा डीपीआरमा हुन्छ। भौगर्भिक अध्ययन गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यो सबै नगरिकन यती ठूलो प्रोजेक्ट गर्नु भनेको हामी त कल्पनामा पनि सोच्नै नसकिने विभागाका ती कर्मचारीले बताए।

डीपीआरबिना सडक निर्माणमा लाग्नु भनेको प्लेन बनाउँदै भनेर च्याण्डल उठाउनुजस्तै भएको भन्दै उनीहरूले मेमा प्रोजेक्टमा यस्तो खेलाडी भएकोमा असाध्यै दुःखदायी भएको प्रतिक्रिया दिँदै सरकारसँग असन्तुष्ट जनाएका छन्।

सन्स्था सलाहकार जर्नल लाइभरहेका छैन
द्रुत मार्गको जित्रो प्वाइन्टलाई लिएर शुरू भएको विवाद समाधान गर्न सेना लागिहेको प्रवक्ता गोकुल भण्डारीले बताउनुभयो। उहाँले समस्या समाधानका लागि आसानीसँगै बजेटबढाए र छलफल नै रहेकोले स्थानीयसँग जबरजस्ती गार्नु जानकारी दिनुभयो। 'जबरजस्ती गरेर हुँदैन। यसमा सेना र राज्यले जबरजस्ती गर्ने सोच पनि बनाएको छैन', उहाँले भन्नुभयो- 'छलफल भइरहेको छ। छलफलबाट समस्याको समाधान निस्कने हो। हामी प्रयासरत छौं।'

एडीवीले २००८ मा गरेको सम्भाव्यता अध्ययनलाई आधार बनाएर नेपाली सेनाले प्रथमसंज्ञात नियुक्त गर्दै विस्तृत इन्जिनियरिङ अध्ययन गर्दै काम शुरू गरेको उहाँको दाबी छ। डीपीआर हाइड्रोज र टनेलका लागि आवश्यक रहेको विस्तृत इन्जिनियरिङ अध्ययन र सम्भाव्यता अध्ययनलाई आधार मानेर सडक निर्माणको काम अघि बढिरहेको छ। 'सडक निर्माण गर्न सेना आर्थिक सक्षमतामा परामर्शदाता नियुक्त गरेर विस्तृत इन्जिनियरिङ अध्ययन भएको छ', उहाँले भन्नुभयो- 'यसैको आधारमा सडक निर्माणका काम भइरहेको छ।'

फेसन आइकन

अभिनेतु करीमा मानन्धर र अभिनेता तथा कोरियोग्राफर प्रभात साझाकार फेसन आइकन अवार्ड-२०१८ ग्रहण गर्दै।

मालिनी रमाइल

नायिका रेखा थापा आफूद्वारा निर्देशित फिल्म मालिनीको गीत रिलिज कार्यक्रममा।

बक्स अफिस प्रणाली शुरु

चलचित्र विकास बोर्डको अध्यक्ष नियुक्त भएपछि बक्स अफिस प्रणाली लागू गर्ने कार्यलाई पहिलो प्राथमिकता दिएर काम अगाडि बढाएको निकिता पौडेललाई सर्वोच्च अवस्थाले पसुक गर्ने सरकारको निर्णय तत्कालका लागि कार्यान्वयन नगर्ने आदेश दिईने भएपछि बक्स अफिसको शुभारम्भ भएको छ।

चलचित्र विकास बोर्डको अध्यक्ष नियुक्त भएपछि बक्स अफिस प्रणाली लागू गर्ने कार्यलाई पहिलो प्राथमिकता दिएर काम अगाडि बढाएको निकिता पौडेललाई सर्वोच्च अवस्थाले पसुक गर्ने सरकारको निर्णय तत्कालका लागि कार्यान्वयन नगर्ने आदेश दिईने भएपछि बक्स अफिसको शुभारम्भ भएको छ।

सञ्चारमन्त्री गोकुलप्रसाद बासकोटाले राजनीतिक नियुक्ति बढेर गत क्रममा बोर्ड अध्यक्ष निकिता पौडेल छानना परेको बताए। उहाँलाई हटाउने उद्देश्य होइन, तर छानना पुर्णभयो। राजनीतिमा कलहकोही यत्ने हुन्छ। मन्त्री बालकोटाले गत फिल्म व्यवसाय पारदर्शी हुने चर्चा गर्दै हाललाई काठमाडौंमा मात्र बक्स अफिस लागू गर्ने कुरा महिनामा बाहिरसम्मै यो प्रणाली लागू गर्ने र हल व्यवसायीले सर्भर जडान गर्न नसकेको व्यवस्था गर्नसमेत बताए।

बोर्डका पूर्वसदस्य तथा पत्रकार अशोक प्याली राईद्वारा सञ्चालित कार्यक्रममा बोर्डका सदस्य सचिव महेन्द्रमान साहले १ दशक लामो इतिहासको दौरानमा स्वदेशी चलचित्र क्षेत्रको फुटवट हित र विकासका निम्ती फिल्मकर्मीले उठाउँदै आएको माग र आवश्यकताअनुसार बक्स अफिस सञ्चालनामा व्यापकको बताए। यसको सफ्टवेयरको सुधार र विक्सनयीताका लागि नेपाल सरकारको सुरुवात पुर्ण प्रविधि केन्द्रमा रहेको सेन्ट्रल सिनेमा मेनजमेन्ट सिस्टममा राखिएको बताए। बोर्डका सचिव तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क अधिकृत चिरञ्जीवी गुणार्थीले बक्स अफिस प्रणाली काठमाडौंका सबै हलमा लगाइएको छ।

अभै धेरै कठिनाइ पहाड बनेर आउनेछन् : निकिता पौडेल

सर्वोच्चको आदेशसँगै चलचित्र विकास बोर्डको अध्यक्षमा पुनर्वहाल भएको निकिता पौडेलले बक्स अफिस प्रणाली लागू भएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै अभै धेरै कठिनाइ चुनौतीका पहाड बनेर आउने उल्लेख गरेकी छिन्। उनले बक्स अफिस प्रणाली लागू गराउन साथ र सहयोग गर्ने सबैप्रति आभार व्यक्त गर्दै सबैबाट सन्धान, सहयोग र रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गरेको समेत प्रष्ट पारेकी छिन्।

हो। आजबाट नेपालको इतिहासमा पहिलोपटक बक्स अफिस प्रणालीको औपचारिकरूपमा शुरुआत भएको छ। यस कामका लागि दिन-रात नभनी विगत ७ महिनादेखि अहोरात्र काम गर्ने सबैप्रति आभार व्यक्त गर्दै, बोर्ड अध्यक्ष निकिता पौडेलले फेसबुकमा स्ट्याटस लेख्दै भनेकी छिन्- 'सर्वोच्च अदालतले पद बहालीसम्मबन्धी सरकारको हालको निर्णय कार्यान्वयन नगर्ने अन्तरिम आदेश जारी गरेसँगै, आफैँ अध्यक्ष रहेर बक्स अफिस प्रणाली लागू गर्ने मेरो एउटा सपना पूरा भएको हो। आजबाट बक्स अफिस प्रणालीको शुरुआत भइसकेको छ तर अभै धेरै कठिनाइ र कठौ प्राविधिक समस्याहरू हाप्रासामु चुनौतीका पहाड बनेर आउनेछन्। अच केही समयका लागि अलोचना होइन, सबैबाट सन्धान, सहयोग र रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गरेको समेत प्रष्ट पारेकी छिन्।

बलिउडकी आमाको निधन

तीन दशकसम्म बलिउड फिल्म र सिरियलमा आमाको भूमिकामा राज गर्ने अभिनेतु रीता भादुरीको निधन भएको छ।

७० को दशकमा बलिउडमा छाएको उनले घर हो तो पैसा, बेटा, कमी हो कमी ना, रंग, तम्ना फूलनदेवी जस्ता फिल्ममा अभिनय गरेकी थिइन्। रीता फिल्मी दुनियाँमा मात्र नभई टेलिभिजन दुनियाँमा पनि चर्चित थिइन्। उनी पछिल्लो समय छोटी पर्दाको चर्चित सिरियल निवृत्ती बुधियामा हनुवन्तामाको भूमिकामा अभिनय गरिरहेकी थिइन्। उनको अन्तिम साहसकार मंगलवार नै गरिएको समाचारमा जनाइएको छ।

लेडी हिरो रेखाको सुदूरपश्चिमेली रूप

लेडी हिरो रेखा थापाद्वारा निर्मित, निर्देशित र अभिनित फिल्म मालिनीको गीत सार्वजनिक गरिएको छ। राजधानीमा मंगलवार आयोजित एक समारोहमा मालिनीको टल्का माया के माया बोलको गीत सार्वजनिक भएको हो। रामनी लामिछानेले कोरियोग्राफी गरेको गीतको भिड्नोअमा रेखा कोस कलाकारको ठूलो समूहका साथ प्रस्तुत भएको छ। सुदूरपश्चिमको भाक, भाषा र शब्दयुक्त गीतको भिड्नोअमा त्यहाँकै रहलसहज र कला संस्कृति समेटिएको छ। स्तो फूलको शैलीको

गीतमा रेखा गुन्डू-चौलोमा प्रस्तुत भएकी छिन्। गीत र यसको भिड्नोअ सुदूरपश्चिम युञ्जिकको आधिकारिक युट्युब च्यानलमा राखिएको छ। फिल्मको यो गीत नारा काकीको टल्का माया र सुरेश अधिकारीको संगीतमा अरजु पन्तले गाएकी छिन्।

'मालिनी मेरो अर्को फिल्म होइन, विगतका फिल्ममा दिन नसकेका कुरा, अपुर्णता, आभावको पूर्ण रूप हो। तथापि यो पनि पूर्ण नहुन सक्छ', कार्यक्रममा रेखाको भनिन्- 'म व्यावसायिक वा मनोरञ्जनात्मक भए पनि

नारीको उत्थान गर्ने नारी प्रधान फिल्म नै निर्माण गरिनेछो छु र मालिनीसम्म आउंदा राम्रो भएकी छु। त्यो काले भने देशका विभिन्न स्थानमा पुगेर त्यहाँका स्थिति देखा नेपाली फिल्मले मैची-महाकालीलाई सम्बोधन गरेको छ कि हेन भने सधैं सावधान रहौं। पहाड र तराईलाई सम्बोधन गरेको छ कि हेन भने धन उठ्ने गर्छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, राजनीति क्षेत्रले राष्ट्रलाई योगदान गर्ने सक्छ भने यो क्षेत्रले किन सक्दैन भने लाग्छ? मुम्को महिलाले यो मेरो फिल्म भने उत्थान गर्ने कि नगर्ने?

२१ किशोरी मिस टिन प्लस टुमा जुद्ध

प्लस टुमा आयोजनात किशोरीहरूका बीचको सौन्दर्य प्रतियोगिता मिस टिन प्लस टु यो वर्ष पनि हुने भएको छ। स्टार वन इन्टरटेनमेन्ट प्रालिले राजधानीका विभिन्न कलेजमा प्लस टु अध्यक्ष गरिरेको किशोरीको आन्विविधान, बौद्धिक र व्यक्तित्व विकासका लागि हरेक वर्षको यो वर्ष पनि मिस टिन प्लस टु २०१८ आयोजना गर्न लागेको स्टार वनको पेजेन्ट निर्देशक पूजा निरौलाले

जानकारी गराइन्। चौथो संस्करणको यो प्रतियोगितामा करिबमा ५००, चिन्का रामल, इशु लामा, मीरमा सुवेदी, कमला तामल, लक्ष्मी सेवा, ऐश्वर्य थापा, विश्वा आचार्य, सम्यता भण्डारी, रोशनी श्रेष्ठ, रोजिना शमल, अर्चना रावल, दीपिका अधिकारी, सारिका भोक्ता, स्मृति पारजुली, कुसुम श्रेणी, निरु कुँचिकार, सदीक्षा सिंह, निर्मा शाक्य, सुनीता शशी

र अर्चना पाठकले अन्तिम स्पर्धा गर्नछन्। बालकृष्ण पोखरेलको संयोजनमा आगामी साउन १२ गते राजधानीको जमलसिंहत राष्ट्रिय नाचघरमा हुने अन्तिम प्रतिस्पर्धामा रहेका प्रतियोगी किशोरीहरूलाई करिब १ महिना लामो समयसम्म नयाँ बानेश्वरस्थित होटल रानी महलमा विभिन्न विषयका विज्ञहरूले प्रशिक्षण दिइरहेको पेजेन्ट निर्देशक निरौलाले बताइन्। प्रतियोगिताको विजयीलाई उच्च

शिक्षाको छात्रवृत्ति, टफेल, आईएलटीएम, भाषा प्रशिक्षण, विदेश अध्ययनका लागि विशेष छुट, नि:शुल्क एयर होस्टेस तालिमको व्यवस्था गरिएको प्रतियोगिताअन्तर्गत मुमिड, मास फेसिङ, व्यक्तित्व विकास, जुम्मा, हेल्थ चेकअप, लिडरसिप, एयर होस्टेस ट्रेनिङ माइड, डान्स कोरियोग्राफी, सेल्फ मेकेअप ट्रेनिङ, वृद्ध आश्रम भिजिटलगायतको तालिम र अन्तरमििलाइएको निरौलाले जानकारी दिए।

कामना GAIJATRA

35Th EDITION

ENTERTAINING NEPALESE SINCE 1984

आयो है गाईजात्रे तत्र पठाउनुहोस् तपाईंको व्यंग्य र कार्टुन मत्र

आयो हजुर आयो फेरि गाईजात्रे तत्र आ-आफ्नो तालमा नाच्ने मनपरी मन्त्र। सडक पूरे जांम पर्दैमा थोरै पानी जति बजेत आएनि असारमै काम गर्नुपर्ने? मेलम्ची र सडक विस्तारको खानामा खाल्डे खाँलो भयो शहर चला नचल्ला पानीजहाज र रेल, वर्षाको पानी जन्दा जनता डुब कि मर। देशभरि अशांति छ, गर्नालाई अभै छ उरस्ते मस्ती जनतालाई भने बहुमतको सरकार आउँदासम्म सधै उरस्ते सास्ती। दोषीलाई छाँटी फुलाएर हिँड्ने निर्दोषलाई जेल पिटेजस्तो गर्दै रोएजस्तो गर्ने कस्तो अनौठो खेल। अराजकता र बेथितिले बाँध सबै फुट्यो महँगीको ओखलमा जनता कुट्टु टुट्यो। भूकम्प र पहिरोको पीडा भोगेलाई अभै छ सास्तीमाथि सास्ती डाडु बोक्ने र ठाडु राहत र पुनर्निर्माणकै नाममा गर्दै छन् उरस्ते मस्ती। दिनका दिन नारा लाउंदा बसिसक्यो गले संसद फने भयो जनतालाई भुक्काइरहने थलो। पेटभरि खाना छैन, खाली खुट्टे यात्रा हेर जनता नेतागणको हाँडी गाउंले जाजा। भान्सा भान्छामा ग्यास पुन्याइदिने वचन पूरा गरिदियो भक्तपुरको वर्षाले नेताले भाषण दिइरहने, जनताले पत्याइरहने, जनता लडिरेहने यस्तै नशाले। बाँदरको हातमा नरिवजस्तो भयो देशकै गति, सुधिएनन् नेता र मन्त्रीका मति। विसंगति विकृतिको खोली हालै पोके गाईजात्रे कामनाको ३५ वर्षदेखिको यही हो धोको।

व्यंग्य लेखक, कार्टुनिस्ट छुँदा घसी बस जनतामारा फटाहालाई जति सक्छो घोच। छोटो मीठो व्यंग्य लेख लेखौ सटिक व्यंग्यरचित यही साउन १५ म्याद रासको, पठाउं यहीभित्र।

हरेक साल उत्कृष्ट छ, परारम्भदा पोहोर बागाँटिगा स्रष्टाले पाउलान् धेरै थोरै मोहोर।

कामना न्यून पब्लिकट्रस्ट
कामना प्लाजा भीमसेनस्थान, कामांडी
पो. ब. नं. २०८५
ईमेल : merokamana@gmail.com, kamana2041@yahoo.com

विचार

राजनीतिज्ञले ईश्वरलाई पनि थोका दिन्छ।
- सेसपियर

आगोलाई पानीले नष्ट गरेजस्तै ज्ञानले मनलाई शान्त राख्नुपर्दछ।
- वेव्यास

समाचारपत्र

उपराष्ट्रपतिको व्यवस्थापनमा ध्यान देऊ

संविधानले नै उपराष्ट्रपतिको व्यवस्था गरेको छ । संविधानअनुसार उपराष्ट्रपतिको व्यवस्था भएको दश वर्ष बितिसकेको छ । तर उपराष्ट्रपतिको कार्यालय र निवासको स्थायी ढाँचो व्यवस्थापन हुन सकेको छैन । लामो समयदेखि उपराष्ट्रपतिको कार्यालयले कार्यालय र निवास निर्माणको लागि सरकारलाई पत्राचार गर्दा पनि कुनै सुनुवाइ हुन सकेको छैन । मर्यादाक्रमअनुसार राष्ट्रपतिपछि दोस्रो बरियताक्रममा उपराष्ट्रपतिको व्यवस्था गरिएको छ तर दश वर्ष बितिसकेसम्म अस्थायी रूपमा नै भए पनि कार्यालय र निवासको राम्रो प्रबन्ध हुन सकेको छैन । सरकारले उपराष्ट्रपतिलाई सेवा-सुविधा दिए पनि उपराष्ट्रपतिको कार्यालयको व्यवस्थापनमा पर्याप्त ध्यान दिन नसक्नु सरकारको ठूलो कमजोरी हो ।

निवास र कार्यालयमा विभिन्न देशका राष्ट्रप्रमुखदेखि कूटनीतिक नियोगका प्रतिनिधिहरू आउने हुँदा त्यसको व्यवस्थापनमा पनि उचितै ध्यान दिनुपर्ने हो । उपराष्ट्रपति बस्दै आउनुभएको हालको हद्दहरू भवन जीर्ण बनेको छ । भवनलाई रेक्ट्रिफाइड गर्ने वा अन्यत्र सार्ने भन्ने विषयमा अहिलेसम्म कुनै पनि निर्णय हुन सकेको छैन । तीनपटक कार्यदल गठन गरेर नै काम गरे पनि कहाँ र कुन ठाउँमा उपराष्ट्रपतिको कार्यालय राख्ने भन्ने विषयमा सहमति जुट्न सकेको छैन । कार्यदल गठन हुने र औपचारिकता पूरा गर्नेबाहेक उपलब्धि हासिल गर्न सकेको देखिँदैन । उपराष्ट्रपतिको सुरक्षाको लागि खटिने संख्या ठूलो हुने हुँदा खुला क्षेत्र भएको स्थानको खोजी सरकारले गरे पनि अझै टुंगो लगाउन सकेको छैन ।

संविधानमा नै व्यवस्था भएको उपराष्ट्रपतिको लागि सुरक्षाका खटिने सुरक्षाकर्मीको संख्याको उचित व्यवस्थापन गर्नका लागि सरकारले उपराष्ट्रपतिको स्थायी कार्यालय र निवास बनाउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्छ । सकेसम्म पुग्दैं स्थानमा निवास र कार्यालय हुने गरी निर्माण गर्दा राज्यलाई व्ययभार कम पर्छ । जीर्ण कार्यालयको उचित व्यवस्थापन गर्नेतर्फ पनि सरकारले ध्यान दिनुपर्छ । तीन वर्षअघि गएको विनाशकारी भूकम्पको कारण जीर्ण बनेको उपराष्ट्रपतिको कार्यालयको अहिलेसम्म उचित मर्मत सम्भार हुन नसक्नु विडम्वना नै मान्नुपर्छ । उपराष्ट्रपतिको मर्यादाक्रमअनुसार सरकारले गर्नुपर्ने दायित्व र कर्तव्य पनि पूरा गर्नुपर्छ । उपराष्ट्रपतिको व्यवस्था गर्ने तर त्यसको लागि उचित व्यवस्थापनको काम नगर्दा समस्या उत्पन्न भएकोतर्फ सरकारले ध्यान दिने पर्छ । सर्वै भाडाको घर छाड्नेभन्दा पनि स्थायी रूपमा उपराष्ट्रपतिको कार्यालय र निवासको व्यवस्थापन गर्न हिलाइ गम्बुडै ।

लेखकहरूलाई अनुरोध
१२०० शब्दसम्मका उत्कृष्ट लेख-रचना ध्वन्यु छोटो पाठक-पत्रहरू विमल ठेगानामा पठाउनुहुन अनुरोध गरिदछ ।
email : samacharpatra@gmail.com, lekha_rachana@yahoo.com

जीमखट्टादेउ पन्थ

सशस्त्र प्रहरी बल राज्यका ७७ ठाउँ जिल्लामा विस्तार गर्ने नीतिगत निर्णय भएको समाचार सुन्दा गौरवको अनुभूति भएको छ । यसै गरी सीमा सुरक्षा कार्यालयहरूलाई सशस्त्र प्रहरी गणना रूपान्तरण गर्दा जेठो जिल्ला अत्यन्त सौन्दर्यपूर्ण भएको छ । हेर्दै जाउँ अर्को संगतले क्रमिकरूपमा आफूलाई परिमार्जित, परिस्वृत गर्दै जानेछ । क्रमशः यसले काँचुली फेर्दै जाने निश्चित छ ।

काँचुली फेर्दै सशस्त्र प्रहरी संगठन

स मय, काल, परिस्थिति तथा आवश्यकताले सुरक्षा अंगहरूको स्थापना हुने गर्दछ । नेपालको इतिहास हेर्ने हो भने, २००१ सालमा अगाडि शाही नेपाली सेना (हालको नेपाली सेना) को संघे वर्यव्य थियो । २००१ सालको जनआन्दोलन जसले १०४ वर्षे राणाशासनकालको अन्त्य भई प्रजातन्त्रको स्थापनापश्चात् पनि नेपाल प्रहरीको अङ्गीनी सेनाकै जनरलहरूबाटै नियुक्त हुने प्रचलन थियो । प्रहरीको कामसमेत राम्ररलेको नामबाट सेनालाई हटाएरको २०१२ सालमा नेपाल प्रहरीको आधिकारिक जन्म भएको देखिन्छ । नेपाल प्रहरीको स्थापनापश्चात् आन्तरिक शानति सुरक्षाको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी नेपाल प्रहरीलाई हस्तान्तरण गरियो । यो क्रममा २०१२ सालदेखि नेपालले १० वर्षे इन्टरकालको निम्तो परिचयमा व्यतीत गर्यो ।

देवामा भएका विभिन्न आन्दोलनका कारण राजनीतिक परिवर्तन हुँदै गएपनि नागरिक प्रहरीको रूपमा आफूलाई स्थापना गर्ने भएको नेपाल प्रहरीको प्रकृतिकालीन जन्मसँगै आक्रामक शैलीमा प्रकृत विद्रोही आक्रमणकारीको सामना गर्न मानसिक, भौतिकरूपमा तयार हुन कठिन थियो । गाउँ-बस्तीमा निस्क रहर नागरिकको घरदैलोमा सेवा दिने उद्देश्यले स्थानीयवासीको अनुरोधमा धेरैजसो ठाउँमा र स्थानीयहरूको सहयोगमा उपलब्ध गराएरका सानो क्षेत्रहरूको जम्मा सानो युनिट बडा गरी रहेको थियो । स्थानीयवासीको आर्थिक सहयोगमा निर्मित सामान्य कार्यालय भवनमा बसी जमावनाअन्तर्गत कार्य गर्दै आएको नेपाल प्रहरीको युनिटमा आक्रमण गरेर आफूलाई विजयी घोषित गरी प्रहरीको मनोबल गिराउने काम भयो । तत्कालीन सरकारले आफ्नो यकिन हातलाई विद्वरण गर्ने सरकागतर्फ फर्काए, होला अर्थात् १० वर्षे विद्यमान त्यति ध्यान पुऱ्याएको देखिँदैन । 'बाए बा न्हाए चिच' भनेरकै समाउने हो र देउने बुझिको नभएको संगठन नै जीवन गुजारा गर्ने एकमात्र माध्यम भएका विद्यार्थी प्रहरीहरूलाई जबरजस्ती युद्धको भूमिमा धकेल्ने काम भयो । यसले नेपाल प्रहरीका सदस्यहरूको मनोबल गिरायो । देश तथा जनताको सुरक्षाको लागि ज्यानको

बाजी राखेर मर्प पनि कर्तव्यको बलिदेवीमा होमिनुपर्ने प्रहरीमा आत्मरक्षा नै ठूलो सफलता ठान्ने प्रवृत्ति हावी हुन पुग्यो । आतंक प्रभावित क्षेत्रमा बस्ने पर्ने अर्थात् कार्यालयबाट अल आउट भएर किन नहोस पूरा गर्ने मानसिकता तयार भयो । यस्ता दृष्टान्तहरू भिन्दै मानसिकतामा कमी आउँदै गयो, दुःखनलाई बचाइ गर्ने एकमात्र लक्ष्य हुनुपर्ने थियो, नेपाल प्रहरीको मनोबल गिर्दै गएको कारण एकाउँदै ठाउँमा पराजय भएको ।

यसरी विनाशित नेपाल प्रहरीका युनिट नै अत्यन्त हुन नसक्ने बाध्यताका कारणले अर्को अधीनस्थ प्रकृतिको पुनर्स्थापनाको आवश्यकता महसुस तत्कालीन सरकारले गर्यो । यसैको फलस्वरूप नेपालकै पहिलो अधीनस्थ प्रकृतिको गठन हुन पुग्यो । जसमा नेपाली सेना तथा नेपाल प्रहरीबाट इच्छुक जनशक्तिलाई स्थानान्तरण गरेर संगठन स्थापना गर्ने नीतिअनुसार २०१७ मा सशस्त्र प्रहरी बल स्थापना भयो ।

स्थापनाको शुरुवातसँगै सशस्त्र प्रहरी बलले तत्कालीन इन्टरकालीन अवस्थाको सफलतापूर्वक सामना गरेको थियो । तत्कालीन जटिल परिस्थितिमा पनि कति पनि विचलित नभई परिस्थिति अनुकूलको ढङ्ग जनासँगै उत्पन्न गर्दै जेलीसुके भन्ने परिस्थितिमा पनि युद्धका साथै कर्तव्यमा यत्नभर विचलित नभई जुटिदैनै निर्यातान्तरण जनासँगै उत्पन्न गरी संगठनलाई सुदृढ, सबल तथा उत्कृष्ट तत्कालीन नेतृत्व तहको शुभङ्करपूर्ण कार्यशैली स्पष्ट देखिन्छ ।

०२/१३ को दोस्रो जनआन्दोलनपछि त्यस्ता जटिल परिस्थितिमा स्थापना भएको सुरक्षा विभाग मर्प पनि छुट्टै म्यानेज (कार्यक्षेत्र) लिएर गठन भएको संगठनलाई तत्कालीन सरकारसामु आवश्यकता पुरिँनु गर्नुपर्ने अवस्था नभएको हुनाले त्यति बेलाका संगठन प्रमुखहरूले दुवै कूटनीतिक लक्षित गरी संगठनको आवश्यकता पुरिँनु गर्दै आवश्यकता र राज्यको श्रमताअनुसार जनासँगै यथे नयाँ-नयाँ जिम्मेवारी (छुट्टै सीमा सुरक्षा विभागको स्थापना, सीमा प्रहरी कार्यालय, औद्योगिक सुरक्षा गण तथा गुप्त, जिल्ला सुरक्षा

गुप्त र वी.ओ.पी.(बोर्डर आउट पोस्ट) स्थापना, राजस्व भन्ना गरी) निवार्ण गर्ने अक्षियारी लिए सफल पुँ संगतन प्रमुख तथा उच्चपदस्थ अधिकृतहरूले धन्यवादका पात्र छन् ।

सशस्त्र प्रहरी बलका संस्थापक संगठन प्रमुख कुशुमाहन श्रेष्ठको अकल्पनीय देहावसानले संगठनको विकासकाम जुन गतिमा अघि बढ्दै गयो केही समयका लागि अवरुद्ध भयो । पीडालाई शान्तिमा बदल्नुपर्छ भन्ने मान्यताका धनी दोस्रो संगठन प्रमुख सशस्त्र प्रहरी महाध्यातक (रत्न सहवादी थापा) ले शौकिक स्रोत-साधन व्यवस्थापनमा एकाग्र भई नुटुटानुटुटै दोस्रो जनआन्दोलनको शुभारम्भ भयो । जनआन्दोलन अर्को मोर्चामा पुग्यो, अडाइ सय वर्षअघिदेखि शासन रूपमाल गर्दै आएको शाही शासकसमा समाप्त भई प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना हुन पुग्यो । सुरक्षा निकायहरूमा फर्क जमाउने उद्देश्यले नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बलमा बहालवाला महाध्यातकहरूलाई हटाई आफू अनुकूलका प्रहरी महाध्यातकको खोजीमा तत्कालीन सरकार लागेको देखिन्छ ।

यसैको परिणामस्वरूप तत्कालीन दुवै संगठन दोस्रो विद्यमान उत्पन्नपदस्थ अधिकृतहरूलाई प्रहरी महाध्यातक हुनबाट रोक्न गरियो । यही क्रममा सशस्त्र प्रहरी बलका दोस्रो संगठन प्रमुखले पनि व्यवस्था नै परिवर्तन भएकाले आफ्नो पुर्णकार्यकाल सहजस्वरूपमा पूरा गर्ने पाउनुभएन र बीचमा अपस्थ थप गरायो । त्यसपछि पनि सहजी स्वीकारा पर्न गरी ताल मनासाले स्थापनाकालदेखि नभएको ३० वर्षे सेवाअर्थात् लागू भयो ।

यसका कारण कसैले पनि परावधिभक्त संगठनको नेतृत्व दिन पाउनुभएन, छोटो-छोटो अवधिमा नै अर्काभाषो समय आउने भएकाले विद्यमान सौच र भिन्नका साथै काम नै अघि बढेन । नेपाल प्रहरीमा जसो जयबहादुर शैलीमा संगठन प्रकृतिको नियुक्ति गर्नुपर्ने सम्बन्ध प्रहरी बलमा आएको औचित्यता, आवश्यकता तथा अनिवार्यता महसुस गराई बहालवाला तथा अर्काभाषागत सदस्यहरूले गौरवको अनुभूति गर्ने अवसर मिलेन । यही शुभकामना ।

३० वर्षे सेवा अर्थात्ले पनि कुनै प्रभाव नभएको र अत्यन्त शुभङ्करका साथ संगठनको

नेतृत्व गर्न समर्थ श्रमतावानु संगठन प्रमुख सशस्त्र प्रहरी बलले पाएको छ । यस मानेमा पूर्वसशस्त्र प्रहरी कर्मचारीको नाताले नेपाल सरकारसँगै अर्काभाषा दिन नसकिने ठान्नुछ । संगठनलाई सशक्ततामा अगाडि लैजाने युद्धका साथ आफूना सहयात्रीहरूलाई संगै सिर्जित मैदानमा उत्रिने प्रयास भएको महसुस गर्नुपर्छ । विगतमा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बलबीच रहेको तिरतानुपूर्ण सम्बन्धले आन्तरिक सुरक्षाका विभिन्न पक्षको व्यवहार अत्यन्त लज्जस्वरु देखिँदै आएकोमा फिर्तला दुर्दृष्टीत वर्यव्यदेखि सुरक्षा अर्को अघि बढेको छ । अर्काभाषा दुई मिह रहेजस्तो टकरावपूर्ण सम्बन्ध होइन कि सौहार्दपूर्ण सम्बन्ध विकास गर्दै एक साथैका दुई लक्ष्यमा अघि बढ्न सकिने ।

पाठक पत्र

सुस्तावासीको दिगो व्यवस्थापन होस्

पश्चिम नवलपरासीमा गतवर्ष भएको दुबानका कारण करोडौंको क्षति बेहोस भएपनि विगतमा भएको ६ र ७ का पीडित किसानले क्षतिपूर्तिमापनको रकम पाउनेछन् । यहाँ क्षतिपूर्ति पाउने श्रमतामा पनि त्यहाँका स्थानीयवासी दिगो व्यवस्थापन र बाढी नियन्त्रणका लागि काम गर्नुपर्ने देखिन्छ । नेपाल सरकारले यो विषयमा ध्यान दिएर भारत सरकारसँग विशेष कूटनीतिकरूपमा काम गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- रोशन केसी, विगतवन

विद्युत चोरी नियन्त्रण जरुरी

विद्युत चोरी गर्नु राष्ट्रिय अपराध हो । यसको कडा कार्रवाही गर्नुपर्छ । विद्युत चोरीबाट नेपालको विकास हुन नसक्ने भन्ने कुरा सबैलाई थाहा हुनुपर्छ । विद्युत चोरीबाट नेपालको विकास हुन नसक्ने भन्ने कुरा सबैलाई थाहा हुनुपर्छ । विद्युत चोरीबाट नेपालको विकास हुन नसक्ने भन्ने कुरा सबैलाई थाहा हुनुपर्छ ।

अर्ब र्पियाको विद्युत चोरी भएको तथ्यांक सार्वजनिक गरेको थियो ।

अर्ब र्पियाको विद्युत चोरी भएको तथ्यांक सार्वजनिक गरेको थियो । अर्ब र्पियाको विद्युत चोरी भएको तथ्यांक सार्वजनिक गरेको थियो । अर्ब र्पियाको विद्युत चोरी भएको तथ्यांक सार्वजनिक गरेको थियो । अर्ब र्पियाको विद्युत चोरी भएको तथ्यांक सार्वजनिक गरेको थियो ।

कलेजो बचाउन मोटोपन घटाउं

स्वास्थ्य महत्त्वपूर्ण घन हो । कलेजो संरक्षण गर्न हामीले स्वास्थ्य चानेकराई सबै स्वास्थ्ययुक्त कुरामा ध्यान गर्ने जरुरी छ । हाम्रो कलेजोमा जब बढेको जम्मा भएर जान्छ त्यो रिथितलाई फ्याटो कलेजो (सिबर) भनिन्छ । यसलाई हामी बृद्ध संकेतक कि जसरी मोटोपन हुनेलाई हाम्रो शरीरको बाँकी भागमा बोसो बढ्छ, ठीक त्यसैगरी हाम्रो कलेजोमा पनि बोसो जम्मा हुन शुरु गर्दछ ।

रक्षेजो

कलेजोमा शरीरमा बढ्छ सुगर, विद्युतक तत्व र कोलेस्ट्रॉलको स्तर नियमित हुन्छ । कलेजोले नै बोसोलाई पचाएर बाइसको माव गर्दछ तर धेरै बोसो थपिएको कारणले फ्याटो लिपिडको समस्या हुन्छ । देशको ३० प्रतिशत जनसंख्या यस समस्याले पीडित हुँदै छ ।

सामाजिक सञ्जाल

यदि गोपिन्य केली अशान्ति भित्त भन्ने देशभरका अस्पताल बन्द हुन्छन् र सरकारसँग श्रमतावानुसहित त्यही अस्पतालहरूलाई नै व्याउनेनेमाके कुनै उपाय बाँकी रहन । यो दाम थियो । किन कुनै देश-बाँधी व्यापारको हितका लागि आफ्नै सुटुटामा बन्दो लाने छ ?

सामाजिक सञ्जाल
@RameshKoirala
Sama Thapa @samathapa
Buddhisagar @buddhisagar

नेपाल

राजधानीबारे छलफल रोक्न उच्च अदालतको आदेश

रोशन पराजुली, हेटौँडा

निर्णयको बन्दै रहेको प्रदेश-३ को स्थायी राजधानीबारे पुर्बसमाधान छलफलमा रोक लगाइएको छ। उच्च अदालत पाटनको हेटौँडा इजलासका न्यायाधीश चिन्तामणि बरालको इजलासले यती आदेश विपक्षित प्रदेशसभामा साउन पहिलो सातदिखि उक्त प्रतिवेदन उपर गरिएको छलफलको तयारी हाललाई रोकिएको हो।

नेपालको संविधानको धारा १९१ अनुसार बहसमा बन्दै नलाग्दो कुरा। संविधानको उक्त धारामा नेपालको कुनै अदालतको विचारधीन मुद्दाका सम्बन्धमा न्याय निरूपणमा प्रतिकूल अरु पार्न विषय तथा न्यायाधीशले कर्तव्यपालनको सिद्धान्तलाई न्यायिक कार्यका सम्बन्धमा प्रदेशसभामा छलफल गरिनेछैन भनी उल्लेख छ। संविधानमा प्रदेशको राजधानी सम्बन्धमा संसदले प्रदेशसभामा तर्काका कारण रहेका सदस्य संख्याको दृष्टिकोणबाट बहुमतले निर्णय गर्न उल्लेख छ।

प्रदेश कायलिय विभू मध्यमन्त्री डोरमणि पौडेललाई पत्रिणी बनाएर पेश गरेको रिट निवेदनमाथि मुद्दाबाट भई उच्च अदालतले अर्को आदेश नपारुवम स्थायी राजधानीका

विषयमा बहस नगर्न आदेश जारी गरेको हो। हेटौँडाका अधिवक्ता युवप्रसाद चौलागाईले रिट बावर गर्नुभएको थियो।

अदालतले सबुद प्रमाणसहित १५ दिनाभित्र विपक्षीलाई लिखित जवाफ पेश गर्न पनि आदेश दिएको छ। उच्च सरकारी बक्सको कायलिय हेटौँडाभित्र र आफै वा आफ्नो कानूनबमोजिमको प्रतिनिधिमार्फत जवाफ पेश गर्न इजलासले आदेश जारी गरेको हो।

प्रदेश राजधानी सम्भाव्यता अध्ययन विशेष समितिले मालवा प्रतिवेदन बुझाएर वणिक्रमअनुसार ५ जिल्लाकमः काभ्रे, विपिन, जलविदे, भक्तपुर र मकवानपुरलाई उपत्यकाका आधारमा स्थायी राजधानीका लागि सिफारिस गरेको थियो।

सडक सञ्जाल, आवश्यक भौतिक पूर्वाधार, खानेपानीको उपलब्धतालगायत विषयलाई समेटेर ती जिल्लालाई सिफारिस गरिएको हो। प्रतिवेदनमा १३ जिल्लाका भौतिक आधार, तथ्यांक, जनसंख्या, जनघनत्व र जनसांख्यिक विषय समावेश गरिएको छ।

प्रदेश राजधानीका सम्बन्धमा प्रदेश सांसदहरूले नै निर्णय गर्न संवैधानिक व्यवस्था भएको, संविधानको धारा २८८ (२) बमोजिम प्रदेशसभाले अर्को रिट परिस्थिति तथा संघीयताको

मर्मअनुसार हेटौँडामा अस्थायी राजधानी तोकिएकोपछि भएको कठौटो खर्च र भौतिक पूर्वाधारसमेतलाई ब्याल गरी आगाडि बढाउने निवेदक चौलागाईले तर्क गर्नुभयो।

४५ दिन समय पाएको समितिले ४५ दिन अध्ययन गरी प्रतिवेदन बुझाएको थियो। काठमाडौँबाटै प्रदेशका १२ जिल्ला सम्बन्ध समितिमार्फत जिल्लाको वर्तमान स्थिति, पूर्वाधारलगायत विषयबारे अध्ययन गरेको समितिले जनाएको छ। काभ्रे, चितवन, नुवाकोट, भक्तपुर र मकवानपुरमा समितिले स्थलगत अवलोकन र सर्वेक्षण छलफल गरेको थियो। र सोहीअनुसार मात्र सिफारिस गरिएकोमा अरुवृष्टि जनाइएको छ।

प्रदेशको स्थायी राजधानी तोक्न माग गर्दै प्रदेशसभा सचिवालयमा ४ प्रस्ताव दर्ता गरिएका थिए। काभ्रे, नुवाकोट, भक्तपुर, सुनसरी र पितृवनका प्रदेश सांसदले स्थायी राजधानी माग गर्दै प्रस्ताव दर्ता गराएका थिए।

सांसद दीपक निरौलाको संसदीय कार्यमा रहेको १३ सदस्यीय समितिमा तत्कालीन सभालेका तर्फबाट रामप्रसाद अधिकारी, विद्या सुवेदी, वसन्त मानन्धर, सरस्वती रसन्त, माओवादी केन्द्रका विद्याल खड्का र जगत सिब्बा, नेपाली कांग्रेसका छिदिउ दोर्जे लामा र प्रभात तामाङ, विवेकशील

सामा पार्टीका विराजभक्त श्रेष्ठ, नेमकिपाका नरेन्द्रराज गोर्खा, राष्ट्रपतिको रिता माथी र राष्ट्रपति (प्रजातान्त्रिक) की रिना गुरुद सदस्य रहनुभएको थियो।

काठमाडौँसहितको प्रदेश-३ राजधानीको प्रतिस्थापको फरफट्याउत मुक्तजस्तो देखिएको थियो। यद्यपि केन्द्रीय राजधानी र प्रदेशको राजधानी एकै ठाउँमा वा नजिक पुग्न न्यायोचित हुँदैन भन्ने आवाज आएको छ। 'फरमाइको वीउ' पोको पारेर प्रदेशरित पठाउनुभन्दा परिभाषामार्फत सबै बाधा रूपांतरित ससले समाधान गरेको भए प्रदेशको स्थायी राजधानीको मुद्दा पहिले नै निमित्तयान्त्रिक हुने विषयगत विहडिएको छ। तर यस कामका लागि प्रमुख दलीवी केन्द्रमा एकमत हुन सकेन।

प्रदेशको राजधानी बनाउँदा पुराना क्षेत्रीय सदरमुकामले प्राथमिकता पाउनुपर्ने माग गरिएको छ। यहाँ सरकारले पहिला नै केही हदसम्म भौतिक र प्रशासनिक संरचना विकास गरिसकेको छ।

केही पूर्वाधार विकास गरिसकेको विकासशील हेटौँडाले मौका पाए क्षेत्रीय विकास सन्तुलित हुनसक्छ भन्ने आवाज स्थानीयस्तरमा सबै दलेले उठाएका छन्। यद्यपि, प्रतिक्रिया रहेको दलेले यस्ताखेर खुलेर प्रतिनिधिता नजनाएको राजधानीको विवाद जारी छ।

दिनभर विद्युत् कार्यालय बन्द कर्मचारी भोजमा रमाउँदा सेवाग्राहीलाई सास्ती

प्रताप बानियाँ, म्याग्दी

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण म्याग्दी वितरण केन्द्र बेनीमा कार्यरत कर्मचारीले सोमबार विनाकार्यालय बन्द गरेर भोज खाएका छन्। चालू आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्तिम दिन आर्थिक खाताबन्दी गर्नुपर्ने भएकोले विद्युत् महसूल संकलन काउन्टर बन्द गरेको सूचना टाँसेर कर्मचारीहरू दिनभर भोजमा रमाएका छन्।

आर्थिक वर्षको अन्तिम दिन कार्यालयको सूचना पाउँदा २०७४/७५ को आर्थिक खाताबन्दी गर्नुपर्ने भएकोले उक्त दिन यस वितरण केन्द्रको विद्युत् महसूल संकलन काउन्टरमात्र बन्द हुने व्यहोराको सूचना टाँस गरी पत्रिणी कार्यलयविषय सबै शाखा बन्द अवस्थामा रहेका थिए। कार्यालयमा शाखाका कर्मचारीहरूको पनि विद्युत् काउन्टर बन्द गरिएको जानकारी आफूलाई आएको भन्दा उनुभयो। उहाँले दिनभर भोजमा रमाएका थिए। यता म्याग्दीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी लीलाधर अधिकारीको कार्यालय प्रमुखसम्म बुझ्दा विभागको निर्देशानुसार विद्युत् महसूल संकलन काउन्टर बन्द गरिएको जानकारी आफूलाई आएको भन्दा उनुभयो। उहाँले कार्यालय पूरा बन्द नगरीएको जानकारी आएको भन्दा उहाँले अत्यावश्यक सेवा प्रवाह गर्न कार्यालय बन्द गर्न नमिल्ने बताउनुभएको छ। कर्मचारी पनि नियममा बस्नुपर्ने प्राँज अधिकारीको भनाइ छ।

यस विषयमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरण म्याग्दी वितरण केन्द्र प्रमुख नेवमणि न्यौपानेले बुझ्दा हरेक वर्ष असार महान्तको अन्तिम दिन केन्द्रको निष्पानअनुसार विद्युत्

महसूल संकलन काउन्टर सेवा बन्द हुने हुँदा सोहीअनुसार बन्द गरिएको दावी गर्नुभयो। उहाँले विद्युत् महसूल संकलन काउन्टर बन्द गरेपछि नामासारी, टाँसासारी मिटर बन्द दिनेजस्ता केही पनि काम नहुने भन्दै आफूहरू भोजमा नगर्दै मिलनचोकको सब-स्टेशनमा ब्रेकरको काम गर्न प्राविधिकसहित गएको बताउनुभयो। विद्युत् महसूल संकलन काउन्टर बन्द भएपछि कार्यालयका अन्य कामसमेत नहुने हुँदा आफूहरू सब-स्टेशनमा ब्रेकरको काम गर्न प्राविधिकसहित गएको बताउनुभयो। विद्युत् महसूल संकलन काउन्टर बन्द भएपछि कार्यालयका अन्य कामसमेत नहुने हुँदा आफूहरू सब-स्टेशनमा ब्रेकरको काम गर्न क्रममा भोज नगर्दै खाजा खाएको स्वीकार गर्नुभयो। एघारपसलगायत सञ्चारमाध्यममा सूचना नदिइए पनि विद्युत् कार्यालयको फेसबुक पेज, सूचना बोर्ड र आफूले फेसबुक वालमा केन्द्रबाट प्राप्त सूचना राखेको उहाँले बताउनुभयो।

बसअर्थि पनि विभिन्न समयमा विद्युत्को नियमित आपूर्ति हुन नसक्दा सेवाग्राही आक्रोशित भएर कार्यालय तोडफोडमै उत्रिएका थिए।

म्याग्दी उद्योग बाणिज्य संघ, जिल्लास्थित युवा तथा विद्यार्थी संघ समूहले समेत पटक-पटक नियमितरूपमा विद्युत् आपूर्ति गराउन माग गर्दै डेढिविचौंसा, कार्यालय घेराउजस्ता कार्यक्रम गर्दै आएका छन्। तर, सेवाग्राही र सर्वसाधारणले उताको मागप्रति भने विद्युत् उपलब्धता उनीसँगै देखिने गर्दछ। यस्तैगरी समन्वित निकायले बेनेमा ध्यान दिनुपर्ने विद्युत् कार्यालयमा समस्या आउने गरेको बताएका छन्।

स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधि निर्वाचित भएर आफूमा अनुभवीन सरोकारका विषयमा संतुषित नहुँदा विद्युत् मोलाउँदै गएको छ। जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी निकायमा आर्थिक अभावमा, कार्यालयमा कर्मचारी नबस्नु समस्या समाधानका लागि विद्युत् कार्यालयको नियमित आपूर्ति हुन नसक्दा सेवाग्राही आक्रोशित भएर कार्यालय तोडफोडमै उत्रिएका थिए।

चट्टानी पहराले रोक्दै गाडी चढ्ने सपना

नेपाल समाचारपत्र

हेटौँडा

विकट गाउँलाई विकाससँग जोड्ने लाइफलाइन हो उक्त सडक। उक्त लाइफलाइनबाट गाडीमा गाउँपालिका पुग्ने स्थानीयको चाहना प्रबृष्टिकै सरण अत्यन्तमा परेको छ। सडक निर्माण अभियानमा सहैतना जिल्ला केन्द्रतक छेद चट्टानी भएर फुट्टार सडकमा फर्क्यो।

मकवानपुरको केलाष गाउँपालिका-५ र गाउँपालिका जोड्ने सडक चट्टानका कारण अत्यन्तमा परेको हो। बडा-५, गोपने र गाउँपालिका-कालिकाटार जोड्ने सडकका लागि आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा १८ लाख बजेट विनियोजन गरिएको थियो। गाउँपालिकाले गाउँपालिका जोड्ने २ वटा उपभोक्ता समिति गठन गरी गोपने-कालिकाटार सडक निर्माण उपभोक्ता समिति गोपनेखण्डका अध्यक्ष कानु दुवाल र कालिकाटार-गोपने सडक निर्माण उपभोक्ता समिति कालिकाटारखण्डका अध्यक्ष श्रीधर रिजाललाई जिम्मा दिएको थियो। दुवाल र रिजालले ४५/४८ लाखमा ३/३ किलोमिटर बन्दै सम्भोता गर्नुभएको थियो।

बडा-३, कालिकाटार ५ र मिटर खनोबिलकै कडा चट्टान देखापर्छ। कडा चट्टानमा लाग्दा ब्रेकरले खन बाध्य भएपछि सोचेअनुसार सडक निर्माण गर्न नसकिएको कालिकाटार गोपने सडक निर्माण उपभोक्ता समिति

कालिकाटारखण्डका अध्यक्ष रिजालले बताउनुभयो। रिजालले ३८ लाख १८ हजार तिन बौकी रहेका कामको आधारमा गाउँपालिकाले ३५ लाख ४१ हजार ६ सय ३० रूपियाँमात्र रियाको बताउनुभयो। 'बौकी रकम कसरी तिन भनेर हामी चिन्तित छौं,' उहाँको दुःखेको छ।

पिडडाडाँडैविधि ३ किलोमिटर सडक निर्माण गर्न सम्भोता गरिए पनि कडा चट्टानका कारण सोहीअनुसार सडक निर्माण गर्न सकेनौं। उहाँले दुःखेको छ। प्राविधिकले गाउँपालिका जोड्दासम्म ५/१ मिटर जतिमात्र चट्टान पर्छ भनेसँगै सडक सोहीअनुसार बन्दैमा खन शुरु गर्नुको

सय ९० मिटर र कालिकाटार खण्डबाट १ हजार ७ सय २० मिटर सडक निर्माण भएको छ। मल्याकबनसार धेरै कडा चट्टान निकैका कारण सडक निर्माणमा समस्या रहेको उहाँले बताउनुभयो।

गाउँपालिका अध्यक्ष टंक मोक्तानले जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने र तुरुन्त फाटा

वडा नम्बर-५ र ६ का बसिन्डालाई गाउँपालिकामा जान सडक नभएका कारण एक दिन लगाएर जानुपर्ने बाध्यता छ। यस्तो बाध्यता हटाउन करिब-करिब १ करोड लागतमा सडक खन शुरु गर्न हाल ३ किलोमिटर मात्र खनिएको छ। गोपने-कालिकाटार सडक निर्माण उपभोक्ता समिति गोपनेखण्डका अध्यक्ष दुवालले भन्नुभयो- 'वडा नम्बर ५

तर ७ सय मिटर सडक खनोबिलकै कडा चट्टान देखा पर्नेपछि ब्रेकर लगाउन बाध्य भयो।' दुवालले १ हजार ७ सय मिटर खनसमेत ब्रेकर नै लगाइरहेको बताउँदै कडा चट्टानका कारण तीव्र गतिमा सडक निर्माण गर्न नसकेको विचिर्न गर्नुभयो।

गाउँपालिकाका इन्जिनियर मधेश केसीको भनाइअनुसार गोपनेखण्डबाट १ हजार ५

लिखतले बाटो प्राथमिकतामा दिनुपर्ने बताउँदै यसको विकल्पका रूपमा मकरी-सिक्को-भागा-गोपने रहेको बताउनुभयो। प्रदेश सरकारबाट १ करोड १० लाख बजेट परेको जानकारी गराउँदै उहाँले बडा-५ र ६ का बसिन्डालाई गाउँपालिकामा जान एक दिन लागे र गाडीमा चढेर गाउँपालिकामा जाने सपना यस वर्ष पनि अधुरो रहेको भएकामा दुःख व्यक्त गर्नुभयो।

न्यायिक समितिमा ५३ वटा मुद्दा दर्ता

नुवाकोट, (नेस)

पछिल्लो समय नुवाकोटलगायत देशभरि सामन्थविच्छेदका मुद्दाको संख्या बढ्दै गएको छ। यसको पछिल्लो उदाहरण विद्व नगरपालिकाको न्यायिक समितिमा परेको उजुरीले समेत प्रष्ट गरेको छ।

विद्व नगरपालिकाको न्यायिक समितिमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा दर्ता भएका ५३ वटा मुद्दासमेत सामन्थविच्छेदका मुद्दा मात्रै १३ वटा दर्ता भएको विद्व नगरपालिका उपप्रमुख तथा न्यायिक समितिका अध्यक्ष गीता दाहाल अर्वाले बताउनुभएको छ। विद्व नगरपालिका उपप्रमुख दाहालले समितिमा परेको १३ वटा सामन्थविच्छेदका मुद्दासमेत ३ वटा मुद्दालाई मिलाएर गराई पठाइएको बताउनुभएको छ। विद्व नगरपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका मुद्दासमेत ३३ वटा मुद्दा फर्काउँदै गरेको विद्व नगरपालिकाको न्यायिक समितिले जनाएको छ। उपभेद दाहालले मिलाएर गर्न सकेन मुद्दालाई मिलाएको र नसकेन मुद्दालाई अलग पठाएको बताउनुभएको छ। उहाँले भएपछि पाएपछि प्रत्यक्षमा र खानेपानीसम्बन्धी मुद्दा न्यायिक मामामा आउने गरेको जानकारी दिनुभएको छ।

जिल्ला अदालत नुवाकोटमा पनि पछिल्लो समय सामन्थविच्छेदका मुद्दा दर्ता भएको जिल्ला अदालत नुवाकोटले जनाएको छ। पछिल्लो समय सामाजिक सञ्जाल फेसबुक, माइबर, टुइटरलगायत सामन्थविच्छेदका घटनामा विद्युत् नुवाकोट बाका अध्यक्ष देवान कडेलेले बताउनुभएको छ। पालको विषयगत २०७२ अनुसार नगरपालिका वा गाउँपालिकामा न्याय समितिको संयोजकता उपप्रमुख रहेने व्यवस्था गरिएको छ।

रहरका गुरुयोजना

समिन्त अनसारी, प्यूठान

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेसँगै स्थानीय तहमा असार महान्तको चटारो सिकिएको छ। उहाँले तथा नगरपालिकाबाट बजेट सार्वजनिक गरेका स्थानीय तहले यस पटक आफ्ना बजेटमा सपनाका क्षेत्र प्राथमिकीकरणमा राखेका छन्। उनीहरूले चालू आर्थिक वर्षको क्षेत्रीय बजेट भौतिक पूर्वाधारका क्षेत्रमा खर्चका थिए। उपपटक भने दीर्घकालीन महत्त्वका योजना भन्दै गुरुयोजनाको अन्वयणमा अर्थ सरोकारा प्यूठान गुरुयोजनाको निर्माणमा बजेट विनियोजन भएको भन्दै त्यसको आलोचनासमेत शुरु भएको छ। गुरुयोजनाको स्पष्ट खाका र कार्यविधिबनाउने बजेट खर्चाव्ययपछि त्यसको चर्चा हुन थालेको हो। गुरुयोजना १ स्थानीय तहमध्ये हेरजसोले हनुवाका भयमा र स्थानीय तहले चालू विनियोजन गरेका छन्।

कतिपय स्थानीय तहले गुरुयोजना बनाउन रकम खर्चि पनि त्यसको ठोस खाका सार्वजनिक गरेका छैनन्। कागजीरूपमा बनाइएका यस्ता गुरुयोजनाको नाममा बजेटको दुरुपयोग हुने होइन भन्ने खाल तर्किएका छन्। गुरुयोजना वा आर्थिक योजनाले स्थानीय तहका सरोकारालाई बजेट गर्न वैधानिक उपाय सुझाउँछ। कुनै आयोग वा परिषदको तर्कित सफलाता प्राप्त पान समय र बजेट निर्धारण गरी तयार गरिएको कार्ययोजनाको विस्तृत खाका पनि हो गुरुयोजना। तर स्थानीय तहले त्यस्ता खाका तयार गरेको छैनन्।

गुरुयोजनाबाट प्राप्त हुने परिणाम र यसको कार्यान्वयनलाई स्थानीय सरकार अहमलमा परेको छ। चरणबद्धरूपमा प्रष्ट गर्नुपर्ने ठूला योजनामा संकेत आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेका छैनन्। स्थानीय तहको आर्थिक योजना र गुरुयोजना बनाउने नाममा हुने अनावश्यक खर्चमा कुनैसुकै प्रत्यक्ष फाइदा बताउँदै जनताको चर्खाको आर्थिकतालाई आर्थिकता बन्दाउनुभएको छ। पालको विषयगत २०७२ अनुसार नगरपालिका वा गाउँपालिकामा न्याय समितिको संयोजकता उपप्रमुख रहेने व्यवस्था गरिएको छ।

समन्वय गर्नुपर्ने।' रेवासी गाउँपालिकाले पालिकाको समग्र पक्षका लागि भन्दै गुरुयोजना तयार गर्न ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको कार्यकारी अधिकृत अर्जुनसँगै बसोले बताए। प्यूठान नगरपालिकाले पनि गुरुयोजना तयार गर्न ४० लाख बजेटले विनियोजन गरेको छ। यसै गरी फिक्कट गाउँपालिकाले चालू आठमा ५ वर्ष आर्थिक योजना तयार गर्न ५० लाख बजेट विनियोजन गरी गुरुयोजनाको काम अर्थ बढाएको कार्यकारी अधिकृत तारकिरण केसीले बताए। मल्लरानी गाउँपालिकाले पनि वडा तथा आर्थिक योजनाको गुरुयोजना तयार गर्न १६ लाख बजेट व्यवस्थापन गरेको पालिका अध्यक्ष अमरशम्भु रानाले बताएका छन्।

स्थानीय तहहरूले नीतिपरारूपमा दीर्घकालीन महत्त्व राखेको योजनाबारे स्पष्टरूपमा खाका तयार गर्न सकेन भने बजेटको गुरुयोजना तयार गर्दा तथा आर्थिक योजनाको गुरुयोजना तयार गर्दा तयार गर्ने रकममा भोज नगर्दै खाजा खाएको स्वीकार गर्नुभयो। एघारपसलगायत सञ्चारमाध्यममा सूचना नदिइए पनि विद्युत् कार्यालयको फेसबुक पेज, सूचना बोर्ड र आफूले फेसबुक वालमा केन्द्रबाट प्राप्त सूचना राखेको उहाँले बताउनुभयो।

बसअर्थि पनि विभिन्न समयमा विद्युत्को नियमित आपूर्ति हुन नसक्दा सेवाग्राही आक्रोशित भएर कार्यालय तोडफोडमै उत्रिएका थिए।

२०७५ साउन २

डाक्टरविहीन बनेको रुकुम पश्चिमको चौरजहारी नगरपालिका-७ को स्वास्थ्य केन्द्रमा सिटामोल मात्र पाइनु थालेपछि स्वास्थ्य सेकजोच तथा उपचार गराउन आउने विरामीको संख्यासमेत घट्नु थालेको छ ।

भालुपीडित काञ्चनलाई १ लाख ९६ हजार रुपियाँ उपचार खर्च

दयाराम पण्डित, बाजुरा

जिल्ला वन कार्यालय बाजुराले जंगली जनावर भालुको आक्रमणमा परी सक्नु धाउने भइकी बडीमालिका-१ की शान्ती उखेडालाई १ लाख ९६ हजार ६ सय ९० रुपियाँको चेक हस्तान्तरण गरेको छ। सोमबार विहान आयोजित जिल्ला वन कार्यालयको एक समीक्षात्मक कार्यक्रममा उक्त चेक हस्तान्तरण गरिएको हो।

बाजुराका प्रमुख दानबहादुर श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो। वन ऐनअनुसार जंगली जनावरको आक्रमणबाट मृत्यु हुनेलाई १० लाख रुपियाँ, सख्त घाइतेलाई २ लाख रुपियाँ र सामान्य घाइतेलाई २० हजार रुपियाँ राहत दिने व्यवस्था छ। 'बाजुरामा जंगली जनावरबाट पीडितलाई उपचार तथा राहत दिइन्छ भन्ने थाहा नपाएर

हालसम्म कसैले पनि उक्त राहत पाएका थिएनन्। मा आठौँ गणर कानुनमा व्यवस्था छ, निवेदन दिनुपरे भनेपछि निवेदनको आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाएर कचनले थोरै भए पनि राहत पाइन्, जसले जनावरबाट आक्रमणमा परेकाले राहत पाइन्छ भन्ने जन चेतना नहुँदा सर्वसाधारण राहतबाट वञ्चित भएका हुन्।' श्रेष्ठले बताउनुभयो।

गत मंसिरमा सदरमुकाम सातौँको गडयातपात जंगलमा घाँस काट्ने क्रममा कचनलाई भालुले आक्रमण गरेको थियो। आक्रमणमा परी एक आँखा गुमाएकी कचनको काठमाडौँमा लामो उपचारपछि आँसुका सामान्य हिँडुल गर्ने अवस्थामा छिन्। उपचारमा ५ लाख रुपियाँ खर्च भएको तर राहत नभएको उनकी आमा किन्जी उखेडाले बताइन्।

न्यायाधीश सुवेदीलाई बालबच्चा र भविष्यको डर

नेपाल समाचारपत्र

बाके

उच्च अदालत तुलसीपुर, नेपालगन्ज इजलासकी न्यायाधीश सारङ्गा सुवेदीले निर्भिक भएर काम गर्ने वातावरण चाहिएको बताउनुभयो। उच्च अदालत तुलसीपुर, नेपालगन्ज इजलासकी न्यायाधीश सारङ्गा सुवेदीले निर्भिक भएर काम गर्ने वातावरण चाहिएको बताउनुभयो।

उहाँले सहीलाई न्याय विलाउनुका लागि कानून व्यवसायी, साक्षीसँघ नागरिक समाजले साथ दिनुपर्ने बताउनुभयो। न्यायाधीश सुवेदीले भन्नुभयो- 'तथ्यांकको साथै हुनुपर्नेमा साक्षीहरू पक्षको साथै भएर आउँछन्।

कानून व्यवसायी तथा अधिकारकर्मीले रोम विधानलाई अनुमोदन गर्न सरकारको ध्यानआकर्षण गराए। उनीहरूले युद्ध अपराध, नरसंहार, अमानवीय हत्या र यौन हिंसालाई विशेषरूपमा हेर्ने रोम

'आयोग पनि त्यति बेला नै रोम विधान अनुमोदन गर्न सिफारिस गरेको हो', खरेलले भन्नुभयो- 'व्यक्त दृष्टिकोणले न्याय गर्न सरकारले रोम विधानलाई अनुमोदन गर्नुपर्छ।'

यसरी आफूले निष्पक्ष कुरा राख्ने राख्दैनन्। कानून व्यवसायीले पनि भट्ट प्रमुख जिल्ला अधिकारी रमेश केसीले सबै कुरामा राजनीतिक रंग जोडेर हेर्ने प्रवृत्तिले न्यायमा प्रभाव पारेको बताउनुभयो। प्रजिअ केसीले नेपालले हरेक सन्धि सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्ने र पछि कालो सूचीमा पनि काम गरिरहेको बताउनुभयो।

विधानलाई सरकारी अनुमोदन नगर्दा लामोसम्म बहरेको बापमा १ सय २४ देशले अनुमोदन गरेको रोम विधानलाई सार्कमा माल्म्वर र बंगलादेशले मात्रै अनुमोदन गरेका छन्। राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका क्षेत्रीय निर्देशक सुरारी खरेलले २०६३ साउन ९ गते नै सरकारले रोम विधानको संकल्प प्रस्ताव पारित गरे पनि अनुमोदन गर्न शिथिलकचपको बताउनुभयो।

खरेलले २०१४ मिस्रसम्ममा मानव अधिकारसम्बन्धी पाराम्पर प्रवृत्तिक १ सय ७६ वटा मुद्दामा निर्दशन आदेश गरिएकोमा २३ वटा मात्रै पछ्याँट भएको बताउनुभयो। त्यस्तै १ सय ३ वटा परामर्शमा ४० वटा पछ्याँट, १ लाख ५४ हजार बढी केस फैसलामा ३३ हजार पछ्याँट, १४ अर्ब ६३ करोड जरिवानामा ४ अर्ब २ करोड अमुली भएको छ। नेपालका विभिन्न अवलतमा अहिले ७६ हजार मुद्दा पछ्याँट हुन बाँकी रहेको छ।

नापी र मालपोत कार्यालय सञ्चालनमा

नेपाल समाचारपत्र

रौतहट

लामो समयदेखिको प्रतीक्षामा रहेको मालपोत र नापी कार्यालयको सेवा मंगलबारबाट चन्द्रनिगाहापुरमा सञ्चालनमा आएको छ। ०९१ साल अखौन ३० गते

भरपूरी चन्द्रनिगाहापुरमा ती दुवै कार्यालय सञ्चालनमा आएको हो। कार्यालयको उद्घाटन रौतहट क्षेत्र नम्बर ३ का प्रतिनिधिसभा सदस्य प्रमु साहले गर्नुहुँदै उहाँले जनतालाई धरदेलीमा सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यअनुसृत चन्द्रनिगाहापुरमा सेवा बढाउनुभयो। यसअघि ती दुवै कार्यालयको सेवा केन्द्र रौतहटको मौलापुर र गण्डामा

चौधरी र नापी कार्यालय चन्द्रनिगाहापुरबाट पहिलो सेवा लिने चन्द्रपुर-१ इमरियाका रामबालक यादवलाई प्रमुख अतिथिको हातहत प्रमाणपत्र दिइएको थियो। रौतहटको चन्द्रनिगाहापुरमा मालपोत र नापी कार्यालयबाट चन्द्रपुर नगरपालिकाको चन्द्रनिगाहापुर, बुडिनेवा, सत्तपुर, इमरिया, यस्तै दुम्बावन नगरपालिकाको रमौली, विश्रामपुर, संखुअवाधमौरी, यस्तै गरी गुजरा

पसाँको बहुदरमाई गाउँपालिका-२ का एक प्रतिनिधिसभा सदस्य विनोद शर्मा र प्रमुख अतिथिको हातहत प्रमाणपत्र दिइएको थियो। रौतहटको चन्द्रनिगाहापुरमा मालपोत र नापी कार्यालयबाट चन्द्रपुर नगरपालिकाको चन्द्रनिगाहापुर, बुडिनेवा, सत्तपुर, इमरिया, यस्तै दुम्बावन नगरपालिकाको रमौली, विश्रामपुर, संखुअवाधमौरी, यस्तै गरी गुजरा

चन्द्रनिगाहापुरमा सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने निर्णय भए पनि सदरमुकाम मोरमा भएको आन्दोलनले स्थगित भएको थियो तर ०९१ जेठ २० गते नेपाल सरकार बाट सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने निर्णय फुट्ट्या

स्थापना भई सञ्चालनमा आएको थियो। मालपोत कार्यालय चन्द्रनिगाहापुरबाट पहिलो सेवा लिने गुजरा नगरपालिका-६ यतापुर पल्ड्या निवासी तारादेवी चौधरी र सोही नगरपालिका-३ निवासी नन्देश्वर

नगरपालिकाको रंगपुर, कनकपुर, प्रतापपुर पल्ड्या, र फुत्तुवा विजयपुर नगरपालिकाको लक्ष्मीनिया, फुत्तुवा हर्षाहा र कट्टारिया नगरपालिकाको भस्तेड्या र हथियादेको कार्यसम्पादन रहनेछ।

छानविन समिति गठन

वीरगन्ज, (नेस)

पसाँको बहुदरमाई गाउँपालिका-२ का एक प्रतिनिधिसभा सदस्य विनोद शर्मा र प्रमुख अतिथिको हातहत प्रमाणपत्र दिइएको थियो। रौतहटको चन्द्रनिगाहापुरमा मालपोत र नापी कार्यालयबाट चन्द्रपुर नगरपालिकाको चन्द्रनिगाहापुर, बुडिनेवा, सत्तपुर, इमरिया, यस्तै दुम्बावन नगरपालिकाको रमौली, विश्रामपुर, संखुअवाधमौरी, यस्तै गरी गुजरा

'संस्थागत भ्रष्टाचारले विकासमा बाधा'

नेपाल समाचारपत्र

लमजुङ

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले संस्थागत भ्रष्टाचारले विकासमा बाधा परेको बताउनुभएको छ। जिल्ला समन्वय समिति लमजुङको वडाका जिल्ला सभाको उद्घाटन गर्दै मुख्यमन्त्री गुरुङले यस्तो बताउनुभएको हो।

त्यसतर्फ स्थानीय सरकारको ध्यान जान आवश्यक छ। उहाँले भ्रष्टाचार तथा अनियमित कार्यलाई न्यूनमा फार्न जिम्मेवारी प्रमुख र सदस्यहरू निरन्तर लागुपर्छ भन्नुभयो। उहाँले विकास निर्माणका कार्यमा क्षेत्रगत र संस्थागत रूपमा विभाजन गरी जनप्रतिनिधिले काम गर्न विकास निर्माणले पाति लिने विद्यमान व्यक्त गर्नुभयो। त्योसँग विकास निर्माणका काममा भ्रष्टाचार र

बजेट सिध्याउने मात्रै काम गर्नुहुँदैन, उहाँले भन्नुभयो- विकास निर्माणमा जनप्रतिनिधिले अनुगमन गरे,नगरको प्रदेश कार्यालयले हेर्छ।' मुख्यमन्त्री गुरुङले संघीयताको कार्यान्वयन सफलरूपमा भए मात्रै विकास र समृद्धि हासिल हुने बताउनुभयो। उहाँले स्थानीय सरकार बलियो भएमात्र जनताले सिद्धदस्ताको अधिकार गराउनु आएको महसुस गर्ने बाटोमा जनप्रतिनिधिले जनातासफल उत्तरदायी भएर सिध्याउनु पर्छ हुनेमा जोड दिनुभयो। जनताका समस्याहरू समाधान गर्दै जनताप्रति उत्तरदायी, जवाफदेही भई काम गर्ने जनप्रतिनिधिलाई निर्देशन दिनुभयो। जिल्लाका ४ नगरपालिका र ४ गाउँपालिकामा खटिएका कर्मचारीलाई क्षमता अधिवृद्धि हुने बालिका लालिम सञ्चालन गर्न जितिस लमजुङलाई मुख्यमन्त्री गुरुङले ध्यानाकर्षण गर्नुभयो।

मुख्यमन्त्री गुरुङले भ्रष्टाचार, विकासका काम आशाअनुरूप हुन नसकेको हो भन्नुभयो। उपभोक्ता समितिमा कुनै पनि पदमा जनप्रतिनिधि बस्न नहुनेमा जोड दिँदै उहाँले विकासको गति हिँड्नेको कर्मचारीले चलाएको जस्तो हुनुहुँदैन। जनताको अपेक्षाअनुसार काम गर्नुपर्छ।

अनियमितता जस्ता गैरकानूनी क्रियाकलाप रोकित गर्न भन्नुभयो। त्यसको अनुगमन गर्ने र विकासमा समन्वय गर्ने दायित्व अब जिम्मेवारी हो मुख्यमन्त्री गुरुङले भन्नुभयो। जिल्ला समन्वय समिति/सहितका सबै स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिलाई जिम्मेवारी ढुंगबाट काम गर्न निर्देशन दिनुभएको हो। संघीय संरचनामा विकासको गति हिँड्नेको कर्मचारीले चलाएको जस्तो हुनुहुँदैन। जनताको अपेक्षाअनुसार काम गर्नुपर्छ।

उक्त सभा प्रदेशसभा सदस्य सांसदवय मायानाथ अधिकारी, धनकुवा वडाडी र मधु अधिकारी, सिध्यापनसभा सदस्य टुका हामा, गण्डकी प्रदेशका मुख्य न्यायाधिका रानेन्द्र शिर्षार, वेँसीशहर नगरपालिकाका मेयर पमानसिँ अर्याल, प्रमुख जिल्ला अधिकारी भद्रकान्ध डकाल, नेकपाका जिल्ला संयोजक कृष्णप्रसाद अधिकारी, काँडासका जिल्ला अध्यक्ष भेषबहादुर पौडेल, राप्रपाका जिल्ला अध्यक्ष इन्द्रबहादुर मल्ल र नयाँ आँक नेपालका जिल्ला संयोजक राजु थापाले शुभकामना मन्तव्य राख्नुभएको थियो।

सिटामोलको भरमा बिरामी

धनवीर दाहाल, रुकुम

रुकुम पश्चिमको चौरजहारी नगरपालिका-७ मा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सिटामोलबाहेक अन्य औषधि नभएको पाइएको छ। उपचारका लागि स्वास्थ्य केन्द्रमा आउने बिरामीहरूले सिटामोल मात्र पाउने गरेको बाध्यता सुनाएपछि अन्य औषधि नभएको पत्ता लागेको हो। डाक्टरविहीन बनेको स्वास्थ्य केन्द्रमा सिटामोल मात्र पाइनु थालेपछि स्वास्थ्य सेकजोच तथा उपचार गराउन आउने बिरामीको संख्यासमेत घट्नु थालेको छ। स्वास्थ्य केन्द्रमा अक्सिजन, तावा एक्सरे, मिडियो एक्सरे, ल्याब, फार्मासी लगायतका अन्य सेवाहरू नहुने विरामी मर्कामा परेका छन्। घर आँगनकै स्वास्थ्य केन्द्रमा सबै किसिमको उपचार तथा

औषधि नपाइने भएकाले धेरैजसो बिरामीलाई बाहिर जानुपर्ने बाध्यता रहेको छ। प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कोटवहरीमा चौरजहारी नगरपालिका-७, ८, ९ र १ का

बिरामी उपचार गर्न आउने गर्दछन्। तर, स्वास्थ्य केन्द्रमा निःशुल्करूपमा पाइने औषधिसमेत नभएकाले स्वास्थ्य केन्द्रले नै बिरामीलाई निजी स्वास्थ्य संस्थामा

औषधि किन्न आग्रह गर्ने गर्दछ। बिरामीका लागि पर्याप्त मात्रामा औषधि नभएको र निःशुल्करूपमा प्रदान गरिने औषधिसमेत बाहिरबाट किन

लागुनुपर्ने बाध्यता रहेको हेल्थ अिसिस्टेन्ट रामबहादुर सुनारले बताए। 'स्वास्थ्य केन्द्रमा तावा एक्सरे, मिडियो एक्सरे, ल्याब, फार्म सीलपायतका सेवाहरू नहुने जटिल प्रकृति र इमर्जेन्सी बिरामीहरूलाई फेर गर्दै आइरहेका छौं।' उनले भने। निमित्तको भरमा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा लामो समयदेखि दरबन्दीअनुसार कर्मचारीको पनि परपूर्यति हुन सकेको छैन।

यहाँको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा भरपर्दो सेवा पाइनेने भएपछि चौरजहारी तथा जाजरकोट अस्पताल जाने गर्दछन्। प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कोटवहरीले गरेको सामाजिक परीक्षण कार्यक्रममा स्थानीयले आइरहेले सिटामोलबाहेक अन्य औषधि नपाएको गुनासो गरेका थिए।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलधोत तथा विद्युत मन्त्रालय
विद्युत विभाग
बाणेश्वरी सिप्राइ आयोगमा
कर्मिया, सल्लागी।

बोलपत्र स्विक्तुत गर्ने आस्थायिको सूचना

यस आयोगनाको Construction of Embankment, Slope Revetment & Studs in Chandi River निर्माण कार्यको लागि पैसा भएका रिपब्लिकका चौपसपदाताहरूमध्ये देशाको बोलपत्र साारभुत रूपमा प्रभावग्राही न्युनतम मुन्नाबित बोलपत्रको रूपमा छनौट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमता २७ को प्रयोगनाय यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सि. नं.	टेक्का नं.	निर्माण व्यवसायीको नाम	कुपोल अंक (मु.अ.क. बाहेक)
१.	BHP/NCB/CP-01/074-75	पृथ्वी इन्जिनियरिंग एण्ड डिजाइनिंग प्रा. लि. बौद्धमार्ग, काठमाडौं।	४,५२,९१,५०९/१४०

(आयोजना प्रमुख)

विश्व

प्रेमको प्रयोग

बेलायतकी मोडल वलोज प्रलिनको फाइल तस्वीर। उनलाई ६ दिनसम्म इटालीमा बन्धक बनाइएको थियो। तर उनले अपहरणकारी मन्थका एकसँग प्रेमको नाटक गरी त्यहाँबाट उरकल सफल भएको बताइकी छिन्।

प्राचीन रोटी

बैज्ञानिकहरूले जोर्डनको ब्याक मरुभूमिमा फेलापरेको १४ हजार वर्ष पुरानो रोटी। लिथिन प्रकारको जोडागुडी किसाइएको उक्त रोटी पोलेको जानु बेग्न प्रयोग गर्ने गरेको उनीहरूले बताएका छन्।

अफगानिस्तान

लडाकू मारिए

काबुल, (एजेन्सी)

अफगानिस्तानको दक्षिणी प्रान्त कान्दाहारमा तालिबान लडाकूहरू विरुद्ध जारी रहेको सैनिक हवाई कारबाहीको क्रममा ६२ जनाभन्दा बढी लडाकू मारिएको सुन्ना सुन्ने मंगलबार जनाएको छ। विगत २४ घण्टामित्र भएको उक्त कारबाहीमा सो संख्यामा तिनौंहरू मारिएको सेनाका प्रवक्ता यदया आलाभोले एक विज्ञापितमाफत जानकारी दिएका हुन्। कान्दाहार प्रान्तको मारोफ जिल्लामा तालिबान लडाकूहरू लुकेर बसेको स्थानलाई लक्षित गरी यो कारबाही गरिएको आलाभोले बताएका हुन्। यस्तै क्रममा कान्दाहार प्रान्तको आर्घिस्तान जिल्लामा भएको दोहरो भिडन्तमा नौ जना प्रहरी पनि मारिएका छन्।

अमेरिका

ज्वालामुखी विस्फोट

हवाई, (एजेन्सी)

अमेरिकाको हवाईमा अचानक भएको ज्वालामुखी विस्फोटको कारण पड्टा सानो जहाजमा सवार २३ जना पर्यटक घाइते भएको सरकारी अधिकारीहरूले मंगलबार बताएका छन्। हवाईको किलाउया ज्वालामुखी विस्फोट हुँदा निकैको ढुंगा र अन्य अवशेष सो पर्यटक जहाजमा बसेको थियो। तातो लाभा यसरी पोखिँदा एकजना यात्रुको बूटा भाँचिनुका साथै अन्य थुप्रैलाई पोलेको थियो। गत मे महिनामा पहिलोचोटि विस्फोट भएको यो ज्वालामुखी पटक-पटक विस्फोट हुँदै आएको छ। सो जहाज आफै बन्दरगाहमा पुगेको तथा घाइतेलाई अस्पतालमा लगेको बताइएको छ।

चीन

सुरक्षा चिन्ता

बेइजिङ, (एजेन्सी)

पाकिस्तानमा गत जुलाई १३ मा भएको एक आक्रमणमा १ सय ३० जनाको मृत्यु भएपछि चिनियाँ सरकारी सञ्चार माध्यमले त्यसप्रति चिन्ता व्यक्त गरेको छ। चीन पाकिस्तान आर्थिक राजमार्ग (सीपीईसी) परियोजना र इस्लामावादमा रहेका आफ्ना नागरिकको सुरक्षाप्रति बढी सतर्क हुनुपर्नेमा सञ्चार माध्यमले सचेत गराएको छ। पाकिस्तानको दक्षिणी बलुचिस्तानमा भएको उक्त शांतिशाली विस्फोटमा कसैको ज्यान गएको थियो। मृत्यु हुनेमा आगामी चुनाव लडिरहेका एक उम्मेदवार पनि परेका थिए। पाकिस्तानमा स्थिति बराबर बढेको हो भने उर्जा तथा परिकल्प सम्बन्धित परियोजनाहरू निसाना बन्न सक्ने खलबल टाइमले जनाएको छ।

त्यूबा

मोबाइलमा इन्टरनेट

हवाना, (एजेन्सी)

क्युबामा हालै मात्र सीमित व्यक्तिका लागि मोबाइल फोनमा इन्टरनेट सेवा उपलब्ध हुने भएको छ। तर यो वर्षको अन्त्यसम्ममा सबै नागरिकका लागि यो सेवा उपलब्ध हुने अपेक्षा गरिएको छ। अहिले समाचार एजेन्सी, टेलिभिजन च्यानल, अखबारका पत्रकारहरूलाई सबैभन्दा पहिले मोबाइल इन्टरनेट सेवा दिइएको छ। नयाँ राष्ट्रपति मास्केल डियाज कनेलेले पदभार सम्हालेको बेला आफू अर्थ व्यक्त्या उकास्नमा लाग्ने र क्युबाली नागरिकलाई उनीहरूको कानिनी रखा गर्नमा मद्दत गर्ने प्रविष्टता व्यक्त गरेका थिए। सञ्चार माध्यमलाई यो सेवा उपलब्ध हुनुले कुनै पनि स्थानबाट तत्काल घटनाको जानकारी पाउन सकिने छैन।

विश्व
२
मिनेट

ट्रम्पको अभिव्यक्तिको अमेरिकामा नै व्यापक आलोचना

हेलेन्सि, (एजेन्सी)

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले फिनल्यान्डको राजधान हेलेन्सिमा स्वी समकक्षी भ्लादिमिर पुटिनसँग भएको महत्वपूर्ण भेटवार्ताको दौरान सन् २०१६ मा अमेरिकामा सम्पन्न राष्ट्रपतीय निर्वाचनमा भएको बताइएको स्वी हस्तक्षेपको प्रतिवाद गरेको कारण मंगलबार स्वदेशमा उनको चर्चितरिवाज व्यापक आलोचना भएको अमेरिकी सञ्चार माध्यमले जनाएको छ।

उक्त शिब्यवार्तामा ट्रम्पले अमेरिकी गुप्तचर निकायहरूको भनाई विपरीत रिसालाई अमेरिकी राष्ट्रपतीय चुनावमा हस्तक्षेप गर्नुपर्ने कुनै श्राव्ययकाता नरहेको जनाएका छन्।

अमेरिकी कांग्रेसका सभामुख तथा प्रमुख रिपब्लिकन पावल च्यान्ले ट्रम्पले रिसया हावा देशको गठबन्धन राष्ट्र होइन भन्ने बृध्दनुपर्ने प्रतिक्रिया व्यक्त गरेका छन्। राष्ट्रपति ट्रम्पका आफ्नै गुप्तचर प्रमुख स्वयम पनि उनको भनाइको विरुद्ध उत्रिएका छन्।

अमेरिकी राष्ट्रिय गुप्तचरका निर्देशक ड्यान कोट्टले एउटा विज्ञापन जारी गर्दै भनेका छन्- 'अमेरिकी प्रजातन्त्रलाई ओभरलमा पार्न जारी रहेको हस्तक्षेपकारी प्रयासहरूका

लागि रिसया जिम्मेवार रहेका छन्।' तर स्वी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले भने आधिकारिक रूपले यस्तो हस्तक्षेपकारी कदमको आरोप

अस्वीकार गरेका छन्। सोमबार राजधानी हेलेन्सिमा अमेरिकी र रिसयाका राष्ट्रपतिबीच फरुडे दृष्ट घटना

लामो गोप्या वार्ता भएको थियो। सो वार्तामा तिनौंहरूका सल्लाहकारहरूलाई समेत सामिल गराइएको थियो।

उक्त वार्तापछि आयोजित संयुक्त पत्रकार सम्मेलनमा चुनावमा हस्तक्षेप गरेको भन्ने आरोप सम्बन्धमा आफ्नै देशका गुप्तचर निकायहरू वा राष्ट्रपति पुटिनलाई विश्वास गर्नु भनी सोधिएको प्रश्नको जवाफमा उनले भनेका थिए, 'राष्ट्रपति पुटिनले रिसयाको हात छैन भने। मैले पनि यसमा रिसयाको कुरा हात हुनुपर्छ' भन्ने कारणहरू देखाेको छैन।

साथै ट्रम्पले विगतमा पनि रिसयाको कुनै गल्ती बाबजुद पनि रिसयासंगको सम्बन्ध विगारको कारण अमेरिकी सरकारको आलोचनासमेत गरेका छन्। अमेरिकी गुप्तचर निकायहरूले सन् २०१६ भएको चुनावमा राष्ट्रपतिय उम्मेदवार हिलारी क्लिन्टन विरुद्धको इन्टरनेट ह्याकिंग गरी भएको षडयन्त्रमा रिसयाकै हात भएको निष्कर्ष निकालेका छन्। त्यतिबेला साइबर आक्रमण गरी नवकली समाचारहरू सामाजिक सञ्जालमा राखिने गरिएको थियो। सिनेट शसस्त्र सेवा समितिमा प्रमुख सदस्य सिनेटर जोहन म्यकडनेले ट्रम्पको यो प्रस्तुति निकै दुःखदपूर्ण रहेको बताएका छन्।

मण्डेलाको जन्म शताब्दीमा ओबामाको सम्बोधन

वासिगटन, (एजेन्सी)

अमेरिकी पूर्वराष्ट्रपति बाराक ओबामाले दक्षिण अफ्रिकाका आफ्ना पूर्वसमकक्षी तथा म्हातन प्रजातन्त्रवादी नेता नेल्सन मण्डेलाको जन्म शताब्दी समारोहलाई मंगलबार सम्बोधन गरेका छन्। उक्त कार्यक्रममा सहभागी हुनु उनी सोही सोमबारै दक्षिण अफ्रिकाको राजधानी जोहानेस्बर्ग पुगेका थिए। बुधबार अर्थात् हेरक वर्षको १८ जुलाईमा नेल्सन मण्डेलाको जन्मदिन पर्दछ।

यस वर्ष उनको १००औं जन्मदिन परेको हो। तर उनको १०० औं जन्मदिनको पूर्वसन्ध्यामा मंगलवारकै दिन समारोह आयोजना गरिएको आयोजक समितिले जनाएको छ। सन् २०१७ मा अमेरिकाको राष्ट्रपतिबाट पदावधि सकिएपछि यता बाराक ओबामा प्रायः सार्वजनिक समारोहहरूमा उपस्थित हुने गरेका छन्। ओबामाले नेल्सन मण्डेलालाई भने आफ्नो

जीवनको आदर्श र प्रेरणाका रूपमा लिने गरेका छन्। हिजोको यत् विशेष कार्यक्रममा कतिपय पनि १५ हजार मानिसको सहभागिता रहेको थियो। उक्त सभालाई विश्वका अन्य केही नेता तथा ओबामाले सम्बोधन गरेका हुन्।

दक्षिण अफ्रिकाको जोहानेस्बर्गमा स्थित विशाल क्रिकेट स्तूपालामा सो समारोहको आयोजना गरिएको हो। मण्डेलाको जन्मदिनमा आयोजना हुने यस्तो कार्यक्रमलाई वर्षौं भन्दा बढी चर्चा गरिएको छ। ओबामाले उक्त सभालाई सम्बोधन गर्नेक्रममा विशेष गरी युवावर्गलाई प्रजातन्त्र, मानवअधिकार र शान्तिको संरक्षणका लागि लाग्न आहवान गरेका छन्। दक्षिण अफ्रिकामा रंभेद विरुद्धमा लामो सघर्ष गर्ने क्रममा नेल्सन मण्डेलाको २३ वर्ष लामो कारावास संज्ञा भोगेका थिए।

सन् २०१३ मा मिथन भएका नेता नेल्सन मण्डेला विश्वका प्रजातन्त्रवादी नेताका रूपमा प्रख्यात र लोकप्रिय रहेका थिए।

स्वात घाटीमा पुनः स्थापित भए बुद्धका मूर्ति

मिर्गोर, (एजेन्सी)

पाकिस्तानको स्वात उपत्यकास्थित एक चट्टानमा कुविएको बुद्धको प्रतिमालाई सन् २००७ मा पाकिस्तानी तालिबानले तोडफोड गरेका थिए। अहिले उक्त प्रतिमालाई पुन स्थापित गरिएको छ। यो प्रतिमा अब स्वात घाटीमा सहिष्णुताको बलियो प्रतीकका रूपमा उदय भएको छ।

सन् २००१ मा वासियानामा जस्तै सन् २००७ मा यस मुर्तिलाई डाइनामाइटाइट उडाउने प्रयास भएको थियो। त्यसले यस प्रतिमालाई धेरै नोक्सान पुऱ्याएको थियो। केहीले यसलाई अत्यन्तै बर्बरतापूर्ण कार्य भएको बताउँदै

कडा निन्दा गरेका थिए। इस्लामिक कट्टापन्थीहरूले प्राचीन बौद्ध सभ्यताले गरिएको यस क्षेत्रको ऐतिहासिक पहिचान र संस्कृतिलाई समाप्त पार्न कुनै कसर छोडेको थिएन। स्वातमा बुद्ध धर्मका एक विशेषज्ञ ७१ वर्षीय परवेश शाहिलले भने 'मलाई त उनीहरूले मेरै पिताको हत्या गरेको जस्तो लाग्छ। उनीहरूले मेरो संस्कृति र मेरो इतिहासमाथि हमला गरेका हुन्।

त्यहाँ अहिले इटाली सरकारले संघी पुरातात्विक महत्वका स्थानहरूको संरक्षण गर्न मद्दत गरिरहेको छ। इटाली सरकारको मद्दतले यो स्थान फेरि एक पटक पुनःनीवित हुने र त्यसपछि त्यहाँको पर्यटन व्यवसाय फागिनमा स्थानीय सरकार आशावादी देखिएका छन्।

एक दशकअगाडिको उक्त आक्रमणमा तालिबान लडाकूले २० फिट अग्लो मूर्तिमाथि चढेर त्यसमा विस्फोटक पदार्थ रोक्का थिए। विस्फोटमा प्रतिमाका केही हिस्सा क्षतिग्रस्त भएको थियो। बुद्धको अनुहार उक्त विस्फोटमा पूरै क्षतिग्रस्त भएको थियो। शाहिलका लागि यो प्रतिमा 'शान्ति, प्रेम, र भाइचारा' को प्रतीक थियो।

शाहिलले भने- 'शामी कुनै व्यक्ति वा धर्मप्रति घृणा गर्दैनौं, कसैप्रति घृणा गर्ने यो के तिरका हो। स्वात घाटी इतिहासको जानकारी नभएका कसै परिवारले सन् २००७ मा भएको उक्त आक्रमणको साराहना गरेका थिए। उनीहरूले बुद्धको मुर्तिलाई इस्लाम विरोधी मानेका थिए।

सीको तस्वीरमा मसी छ्याप्ने महिला पक्राउ

साधार, (एजेन्सी)

चीनमा एक महिला सामाजिक सञ्जालमा आफ्नै लाइभ रिटिमिंगमा चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनपिङको एक तस्वीरमा मसी छ्याप्दै देखिएपछि उनलाई गिरफ्तार गरिएको छ।

अमेरिकास्थित चाइनिज ह्युमन राइट्स डिफेन्डर्स (सीएचआरडी)का कार्यकर्ता नेटवर्कले ती महिलाका पिता र एक अर्को चिनियाँ कलाकारलाई पनि अधिकारीहरूले हिरासतमा लिएको जनाएका छन्। ती महिला चीनको अन्वथावालाई लिएर सामाजिक सञ्जालमा प्रचार गर्न चाहेको बताइएको छ।

महिलाको पहिचान २८ वर्षीय दांग याओकिओंग भएको मानवअधिकारवादी कार्यकर्ताले जनाएको छ। गत जुलाईमा उसले टिक्टोकमा लाइभ रिटिमिंग भिडियोमा

सतराई कम्युनिस्ट पार्टी 'दमनकारी तरिकाबाट नागरिकको सोचमा नियन्त्रण' गर्ने काम गरिरहेको आरोप लगाएको थियो। उक्त भिडियो लार्डी पटक रिटिक्ट गरिएको थियो। भिडियोमा दांग देवाको आर्थिक केन्द्र साधारको एक स्थानमा सीको तस्वीर भएको पोस्टरमा मसी छ्याप्दै गरेको देखिएको थियो।

महिलाले भनेको थियो- 'सी जिनपिङ म यही तपाईंलाई कुरिरहेको छौं। आउ मलाई गिरफ्तार गर।' ती महिलालाई पछि पक्राउ गरिएको र उक्त घटनापछि उनको टिक्टोक अकाउन्ट पनि डिलिट गरिएको सीएचआरडीले जनाएको छ। उनको अर्न्तम दिवङ्गमा पड्टा तस्वीर पोस्ट गरिएको थियो, जसमा उनको अपार्टमेन्ट बाहिर कसै विदेशी सुरक्षाकर्मी उपस्थित देखिँन्थे। सीएचआरडीले भनेको छ 'अधिकारीहरू सी जिनपिङको महिमा बचाइराख्न गत जुलाईमा उसले टिक्टोकमा लाइभ रिटिमिंग भिडियोमा

डा. केसीको स्वास्थ्यमा गडबडी

वार्ता असफल

नेपाल समाचारपत्र काठमाडौं

चिकित्सा शिक्षाको सुधारका लागि विगत १८ दिन देखि सत्याग्रहमा रहनुभएका प्राडा. गोविन्द केसीको स्वास्थ्य अवस्था विगत २४ घण्टामा व्यापक गडबडी भएको उपचारमा संलग्न चिकित्सकहरूले जनाएका छन्।

डा. केसीको मुटुको चाल, स्वास्थपरिस्थाको गति र रक्तचापमा व्यापक गडबडी देखिएको उपचारमा संलग्न डा. पुजन रोकाया, डा. सिद्धार्थ खात्री र डा.धिरज मुखर्जीले साउन १ गते जारी गरेको विज्ञापनमा उल्लेख गरिएको छ। जारी विज्ञापनमा उल्लेख गरनुभएमा रातमा अतिमज्जको मास निरन्तर कमी रहेकोले डा. केसीलाई लगातार अक्सिजन दिइरहेको छ। किराँतीपछ अचानक स्वाभुसंरत घटेर ७० को हाराहारीमा पोषणक्षि अक्सिजनको मात्रा बढाइएको छ।

अध्यक्षता ओम्प्रकाश अर्यालले सरकारी वार्ता टोलीले डा. केसीलाई 'सत्याग्रही' नभई 'चिरामी' का रूपमा लिएको बताउनुभयो। सरकारी तर्फबाट 'वार्ता टोलीमा सहभागी प्रतिक्रिया' डा. केसीको रेस्वयु र उपचारका विषयमा मात्रै आफूहरूलाई कुरा गर्ने अधिकार भएको र बाँकी विषय राजनीतिक भएकोले आफूहरू 'स्यान्डेट' नरहेको बताउनुभयो।

अर्याल भन्नुहुन्छ- 'सरकारी टोलीबाट यस्तो भनाई आएपछि वार्ता स्थलबाट हामी बाहिरिनुको विकल्प नभएको बताउनुभयो। सरकारी डा. केसीका माग र स्वास्थ्यप्रति गम्भीर नभएको डा. केसी समर्थकले बुझेका छन्। सरकारी तर्फबाट वार्ता टोली गठन गरेको देखाएर आन्दोलन कमजोर बनाउने रणनीति लिएको हाम्रो ठहर छ।'

खारेज भएका सरकारी कार्यालयको सम्पती समन्वय समितिमा बुभाइँदै

दयाराम पण्डित, बाजुरा

राज्य पुनर्संरचनाअन्तर्गत स्थानीय तहमा नयाँ संरचना स्वीकृत भएपछि जिल्लाबाट खारेजी भएका सरकारी कार्यालयको मूलाधिकार समिति जिल्ला समन्वय समितिलाई हस्तान्तरण गरेका छन्। मालखार पिढानदेवि सदरमुकाम मातडीमा रहेको महिला बालबालिका कार्यालयलाई समेत बोनस शुरु गरिएको थियो। भने स्थानीय शान्तिपार्कको कार्यलय जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा गाभिएको पत्राचार गरेको छ। त्यस्तै कार्यालय सम्वन्धमा नलिनने समन्वय विधिन कार्यालयका जिल्ला समन्वय समितिमा बुझाउनेको लक्ष्य लागेको थियो।

सोमबार बसेको मन्त्रिपरिषद बैठकले तहामा रूपमा सँगज संरचना र कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत गरेको थियो। सोहीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले पास गरेअनुसार आफ्नो कार्यालय भवन नभएका कार्यालयलाई आफैँ सभान बुझाएको तत्कालीन महिला विकास अधिकृत माग गरीने बताउनुभयो। उक्त निर्णयले घर भाडा तिर्न कठिन हुने हुँदा आफ्नो भवन नभएका कार्यालयले हतारो को कुरा जिल्ला समन्वय समितिमा बुझाएको समन्वय अधिकृत जयबहादुर थापाले बताए। त्यस्तै २०२२ सालदेखिको दुर्गम क्षेत्र विकास समितिको कार्यालय पनि आउँदैछ समन्वय समितिलेमा बुझाएको कुरा अधिकृत तिलक थापाले बताउनुभयो।

१ सय ५८ मुद्दा फैसला

दैलेख, (नेस)
दैलेख जिल्ला अदालतले चालु आर्थिक वर्षमा परेका मुद्दाहरूमा ५९ प्रतिशत प्रगति हासिल गरेको छ। अघिल्लो वर्षको जिम्मेवारीमा संयक २१ र यो वर्ष परेका १ सय ४९ संयक २ सय ६० मुद्दा फैसला भएको दैलेख जिल्ला अदालतका जनामा अधिवक्ता विनोद आचार्यले जानकारी दिएका छन्। यो संख्या ५८ दायमले २२ प्रतिशत हो। अदालतका डिट्टा धर्मराज न्यौपानेका अनुसार अघिल्लो आर्थिक वर्षको जिम्मेवारीमा ६ दश सरकारीवादी फौजदारी र ४५ दश दुर्गमवादी मुद्दा संयक आएका थिए भने चालु आर्थिक वर्षमा २१ सरकारीवादी र १ सय ५८ दुर्गमवादी नयाँ मुद्दा परेका थिए। यो वर्ष

परिके मुद्दागत विवरण तयार भइरहेको जानकारी दिँदै न्यौपानेले कूल मुद्दाको फर्कडै एक तिहाई अर्थात् ६० भन्दा बढी मुद्दा समन्वय विच्छेदका रहेको बताए। संसदीय निर्वाचनमा निर्वाचन अधिकृतको जिम्मेवारी बढ्न गर्नुपर्दा अझै मतिना लागेको, नयाँ मुद्दाको संख्या र ऐनको अभावका कारण लगायतका कारणले चालु आर्थिक वर्षमा मुद्दाको संख्यामा वृद्धि भएको बताए।

विषयगत...
समितिले सम्पति, दायित्व तथा बसेटद्वारा आर्थिक व्यवस्था जनालाई, सम्पत्तिको लगत संकन गरिसकेको छ। कार्यालय स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्न कर्मचारीको समाधान दुगो लाग्नुपर्ने जस्तो रहेको पनि मन्त्रालयले जनाएको छ। 'कर्मचारी समाधान नभएसम्म उल्लेख प्रयोग गर्ने सामान कसरी हस्तान्तरण हुन्छ ?' मन्त्रालयका एक अधिकारीले भने।

भ्यानको ठक्करबाट आमाछोराको मृत्यु

कञ्चनपुर, (नेस)

कञ्चनपुर जिल्लाको कृष्णपुर नगरपालिका ४ अखेरियारिच पूर्वपश्चिम राजमार्गमा भएको सवारी दुर्घटनामा परि २४ वर्षीय आमा रिता चौधरी र १ वर्षीय छोरा रिम चौधरीको मृत्यु भएको छ। मालखार बेलुकी ४:४५ बजे कोठरनगरबाट धनगढीतर्फ गइरहेको मापन २२० नम्बरको हाइस र विपरीत दिशाबाट आइरहेको बा१० च ४१८ नम्बरको भ्यानमा टोक्का दुर्घटना भई उनीहरूको मृत्यु भएको हो। घाइते हुनेमा कञ्चनपुर बेदकोट नगरपालिका ६ की १० वर्षीय सोमती राणा, भीमसेन नगरपालिका १० को २२ वर्षीय अर्जुन कार्की, कृष्णपुर नगरपालिका ४ की २४ वर्षीय विमालदेवी बुढाथेरी, १२ वर्षीय प्रकाश बुढाथेरी, कैलाली धनगढी उपमहानगरपालिका ६ की २२ वर्षीय भागीरथ पाण्डे, ६ वर्षीय प्रतीका पाण्डे, १८ वर्षीय निरम बम र १६ वर्षीय रोशन सिंह रहेका छन्। घाइतेहरूको पदमा अस्पताल अतिरिचमा उपचार भइरहेको छ। भ्यान चालक विलबहादुर चौधरीलाई ४५ उपचारका लागि मागको खटिमा रिफर गरिएको प्रहरी नायबउपररीक्षक जयबहादुर सेटीले जानकारी दिनुभएको छ।

५ दिनका लागि कार्यक्रम स्थगित

विराटनगर, (नेस)

साउन १ गतेदेखि बढा कार्यलयबाट सेवा प्रवाह गर्न महानगरपालिकाको कार्यालय प्राविधिक र व्यवस्थापकीय पक्ष जुट्न विलम्ब हुँदा ५ दिनका लागि स्थगन गरिएको छ। जनातले धरौटोलाई सेवा पाउन भने धेरै राखेर विराटनगर महानगरपालिकाको पहिलोपटक अधिकार बढा कार्यलयलाई उपलब्ध गराउने कार्यक्रम बनाएको थियो। महानगरका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतकुमार दाहालले बढा कार्यलयबाट हुने सर्वे सेवा १ गतेबाटै सुरु भए पनि प्राविधिक पक्षबाट हुने सेवा केही दिनको लागि विलम्ब हुन गएको जानकारी दिए।

आजै राप्रपाको जनजागरण अभियान

काठमाडौं, (नेस)

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले आज बुधबार रातधातीमा हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि राष्ट्रिय जनजागरण अभियानको औपचारिक शुभारम्भ गर्ने भएको छ। पार्टीको मत जेठमा सम्पन्न केन्द्रीय परिषदको निर्णयअनुसार पार्टीले राष्ट्रिय जनजागरण अभियानको धालनी गर्ने भएको हो। राप्रपाले सँगज निर्माण, जनसुर्क्षा कर्मकम र जनसुर्क्षाई भाई कार्यविधा तय गरेको छ। नेपाल संविदेविक सनातन धर्म सापेक्ष हिन्दुराष्ट्रका रूपमा रहँदै आएको र सनातन धर्मव्यतिरिक्त सामाजिक पक्ष राष्ट्रिय जीवनसमा अभिन्न र अविभाज्य रूपमा गाभिएर आएको विषय भएकोले कुनै राजनीतिक परिपक्वता वा राजनीतिक मान्यताले विस्थापित गर्न नसक्ने राप्रपाले जनाएको छ। यस क्रममा राप्रपाले हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि देशभरि जनदबाब सिर्जना गर्न र जनमत बढाउन हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि राष्ट्रिय जनजागरण अभियान गर्न लागेको संघटनका मोहन श्रेष्ठले बताउनुभएको छ। आज शुभारम्भ हुने जनजागरण अभियानमा बालसन्तान गणतन्त्र मोहनराण आचार्यसहित ठूलो संख्यामा धार्मिक गुरु, अभियान र विभिन्न धार्मिक समूहहरूको सहभागिता रहने उताले बताउनुभएको छ।

काठमाडौं...
अनवरत डा. गोविन्द केसीको माग तत्काल पुरा गर्न सरकारीलाई चौधरी व्यापक आइरहेको बेला नेपाली कांग्रेसले डा. केसीको मागका साथै सरकारीको अन्य

राष्ट्रिय विद्यार्थी संघको नेतृत्वमा हिन्दु राष्ट्रिय जनजागरण अभियानको औपचारिक शुभारम्भ गर्ने भएको छ। पार्टीको मत जेठमा सम्पन्न केन्द्रीय परिषदको निर्णयअनुसार पार्टीले राष्ट्रिय जनजागरण अभियानको धालनी गर्ने भएको हो। राप्रपाले सँगज निर्माण, जनसुर्क्षा कर्मकम र जनसुर्क्षाई भाई कार्यविधा तय गरेको छ। नेपाल संविदेविक सनातन धर्म सापेक्ष हिन्दुराष्ट्रका रूपमा रहँदै आएको र सनातन धर्मव्यतिरिक्त सामाजिक पक्ष राष्ट्रिय जीवनसमा अभिन्न र अविभाज्य रूपमा गाभिएर आएको विषय भएकोले कुनै राजनीतिक परिपक्वता वा राजनीतिक मान्यताले विस्थापित गर्न नसक्ने राप्रपाले जनाएको छ। यस क्रममा राप्रपाले हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि देशभरि जनदबाब सिर्जना गर्न र जनमत बढाउन हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि राष्ट्रिय जनजागरण अभियान गर्न लागेको संघटनका मोहन श्रेष्ठले बताउनुभएको छ। आज शुभारम्भ हुने जनजागरण अभियानमा बालसन्तान गणतन्त्र मोहनराण आचार्यसहित ठूलो संख्यामा धार्मिक गुरु, अभियान र विभिन्न धार्मिक समूहहरूको सहभागिता रहने उताले बताउनुभएको छ।

राष्ट्रिय विद्यार्थी संघको नेतृत्वमा हिन्दु राष्ट्रिय जनजागरण अभियानको औपचारिक शुभारम्भ गर्ने भएको छ। पार्टीको मत जेठमा सम्पन्न केन्द्रीय परिषदको निर्णयअनुसार पार्टीले राष्ट्रिय जनजागरण अभियानको धालनी गर्ने भएको हो। राप्रपाले सँगज निर्माण, जनसुर्क्षा कर्मकम र जनसुर्क्षाई भाई कार्यविधा तय गरेको छ। नेपाल संविदेविक सनातन धर्म सापेक्ष हिन्दुराष्ट्रका रूपमा रहँदै आएको र सनातन धर्मव्यतिरिक्त सामाजिक पक्ष राष्ट्रिय जीवनसमा अभिन्न र अविभाज्य रूपमा गाभिएर आएको विषय भएकोले कुनै राजनीतिक परिपक्वता वा राजनीतिक मान्यताले विस्थापित गर्न नसक्ने राप्रपाले जनाएको छ। यस क्रममा राप्रपाले हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि देशभरि जनदबाब सिर्जना गर्न र जनमत बढाउन हिन्दुराष्ट्र पुनःस्थापनाका लागि राष्ट्रिय जनजागरण अभियान गर्न लागेको संघटनका मोहन श्रेष्ठले बताउनुभएको छ। आज शुभारम्भ हुने जनजागरण अभियानमा बालसन्तान गणतन्त्र मोहनराण आचार्यसहित ठूलो संख्यामा धार्मिक गुरु, अभियान र विभिन्न धार्मिक समूहहरूको सहभागिता रहने उताले बताउनुभएको छ।

पुरुषोत्तम भण्डारीको इजलासले गते विहीवार अनतिम आदेश जारी गर्दै सरकार र काठमाडौं बोलाएको थियो। सरकारको इच्छा नभएपछि कानून गर्न कुनै बातावरण हुने भन्दै फाले आएको सर्वोच्चमा पेश गरेको निवेदन फिर्ता लिएको नेपाल समाचारपत्रका कार्यकारी अधिकृत विष्णुकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिएका छन्। सर्वोच्चको इच्छा नभएपछि सरकारले इजलासले गते विहीवार अनतिम आदेश जारी गर्दै सरकार र काठमाडौं बोलाएको थियो। सरकारको इच्छा नभएपछि कानून गर्न कुनै बातावरण हुने भन्दै फाले आएको सर्वोच्चमा पेश गरेको निवेदन फिर्ता लिएको नेपाल समाचारपत्रका कार्यकारी अधिकृत विष्णुकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिएका छन्। सर्वोच्चको इच्छा नभएपछि सरकारले इजलासले गते विहीवार अनतिम आदेश जारी गर्दै सरकार र काठमाडौं बोलाएको थियो। सरकारको इच्छा नभएपछि कानून गर्न कुनै बातावरण हुने भन्दै फाले आएको सर्वोच्चमा पेश गरेको निवेदन फिर्ता लिएको नेपाल समाचारपत्रका कार्यकारी अधिकृत विष्णुकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिएका छन्।

भएका ती कार्यालय क्रमशः हस्तान्तरण गर्दै जाने नीति सरकारले लिएको छ। यसवर्षीयमा चालु आर्थिक वर्षको कार्यक्रम के गर्ने, कर्मचारी समाधानमा समस्या र शीत साधन बाँडफाँडमा समस्या देखिएपछि सरकारले ती कार्यालय अर्थात् मन्त्रालयसम्म रहने निर्णय गरेको थियो। विजला प्रशासन, विजला प्रहरी, हुलाक, निर्वाचन, कारागार, मालपोत, नापी र नभारी बँकेको कार्यालय भने हस्तान्तरण नभई विजला स्तरमै रहने पनि मन्त्रालयले जनाएको छ। त्यसै गरी अरिहोला स्वास्थ्य, क्षेत्रीय शिक्षा निदेशालय, कृषि, विजिभन सडक, डिभिजन हाइस्को कार्यालयहरू प्रदेस मातहत रहनेछन्।

सरकारलाई...

उहाँ तत्कालीन देउडा सरकारको पालामा महापञ्चकमा नियुक्ती हुनुभएको थियो। सरकारको मत असार २१ नतेको आदेशअनुसार उहाँ पुरानै जिम्मेवारीमा फर्कनुभएको हो। सर्वोच्चका न्यायाधीश बमकुमार श्रेष्ठको इजलासले गते विहीवार अनतिम आदेश जारी गर्दै सरकार र काठमाडौं बोलाएको थियो। सरकारको इच्छा नभएपछि कानून गर्न कुनै बातावरण हुने भन्दै फाले आएको सर्वोच्चमा पेश गरेको निवेदन फिर्ता लिएको नेपाल समाचारपत्रका कार्यकारी अधिकृत विष्णुकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिएका छन्।

अर्थ

आयाततर्फ रजनीका अघिमा सुर्खसा बन्दरगाहा मन्सार कार्यालय र कञ्चनपुर मन्सार कार्यालयबाट भएको आयातमा कमी आएको छ भने अन्य जाकाबाट भएको आयातमा वृद्धि भएको छ । रजनीका अघिमा कुल वस्तु व्यापारमा २४ दशमलव ६ प्रतिशतले विस्तार पाई १०३३ अर्ब ६ करोड खर्चो पुगेको छ ।

2018, JUL
Wednesday
18

SHARE MARKET

17 JULY TUESDAY, 2018

S.No.	Traded Companies	Total Share	Max. Price	Min. Price	CP Price	Diff. Rs.
1	Agriculture Development Bank Limited	1983.00	317.00	315.00	315.00	1.00
2	Api Power Company Ltd.	121.00	289.00	285.00	289.00	5.00
3	Aranya Microfinance Bityya Sanstha Ltd.	10.00	593.00	593.00	593.00	11.00
4	Arun Kosi Power Ltd.	43.00	250.00	240.00	250.00	-20.00
5	Arun Valley Hydropower Dev. Co. Ltd.	1052.00	15.00	15.00	15.00	-3.00
6	Asian Life Insurance Co. Limited	721.00	670.00	651.00	661.00	-22.00
7	Bank of Kathmandu Ltd.	3971.00	264.00	259.00	261.00	-3.00
8	Barun Hydropower Co. Ltd.	50.00	150.00	147.00	147.00	-3.00
9	Bishal Bazar Company Limited	50.00	1693.00	1693.00	1693.00	33.00
10	Botlars Nepal (Tera) Limited	120.00	575.00	553.00	553.00	-342.00
11	Budha Power Company Limited	903.00	448.00	442.00	442.00	-1.00
12	Central Finance Co. Ltd.	3581.00	115.00	113.00	114.00	-2.00
13	Century Commercial Bank Ltd.	6247.00	169.00	167.00	167.00	-2.00
14	Chitwan Lghubitta Bityya Bank Limited	210.00	878.00	870.00	871.00	-6.00
15	Chyangdi Hydropower Ltd.	40.00	129.00	127.00	127.00	-4.00
16	Chitima Hydropower Company Limited	2819.00	75.00	75.00	75.00	-38.00
17	Citizen Bank International Limited	9778.00	236.00	232.00	233.00	-3.00
18	Citizen Investment Trust	686.00	2500.00	2470.00	2475.00	-25.00
19	Citizens Mutual Fund Ltd.	428.00	8.40	8.40	8.40	0.12
20	City Express Finance Co. Limited	100.00	183.00	183.00	183.00	-3.00
21	Civil Bank Ltd.	21291.00	152.00	150.00	150.00	-3.00
22	Civil Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	60.00	755.00	737.00	755.00	18.00
23	Deva Bika Bank Limited	14368.00	132.00	128.00	128.00	-1.00
24	Dhyanvati Hydropower Ltd.	21.00	107.00	107.00	107.00	-1.00
25	Everbank Bank Limited	4614.00	673.00	660.00	667.00	4.00
26	Excel Development Bank Ltd.	424.00	326.00	326.00	326.00	0.00
27	Excel Development Bank Ltd.	111.00	326.00	326.00	326.00	0.00
28	Focal Micro Finance Dev. Bank Ltd.	1205.00	540.00	530.00	540.00	0.00
29	Forward Comm. M. Bityya Sanstha Ltd.	1286.00	2263.00	2150.00	2150.00	-70.00
30	Gandaki Bika Bank Limited	230.00	201.00	194.00	194.00	-11.00
31	Garima Bika Bank Limited	9189.00	11.00	10.75	10.90	-2.00
32	Global IME Bank Limited	19594.00	263.00	259.00	259.00	-2.00
33	Global IME Life Bityya Sanstha Ltd.	686.00	125.00	121.00	121.00	-2.00
34	Goodwill Finance Co. Ltd.	2790.00	128.00	124.00	126.00	-4.00
35	Green Development Bank Ltd.	110.00	613.00	603.00	603.00	-10.00
36	Green Development Bank Ltd.	20.00	142.00	142.00	142.00	0.00
37	Guaranti Life Insurance Company Ltd.	13.00	885.00	873.00	873.00	-12.00
38	Guaranti Finance Ltd.	11820.00	109.00	105.00	109.00	-3.00
39	Himalaya Bank Limited	800.00	552.00	550.00	551.00	0.00
40	Himalaya Bityya Sanstha Ltd.	686.00	125.00	121.00	126.00	-2.00
41	Himalaya General Insurance Co. Ltd.	450.00	290.00	287.00	290.00	-2.00
42	Himalaya Power Partner Ltd.	100.00	290.00	270.00	290.00	-4.00
43	ICE Finance Limited	702.00	169.00	169.00	172.00	0.00
44	ICF General Insurance Ltd.	310.00	876.00	873.00	876.00	-14.00
45	Jalabadi Lagani Inaha Bika Co. Ltd.	17111.00	157.00	152.00	154.00	-1.00
46	JanaBik Bank Limited	13849.00	169.00	156.00	160.00	-3.00
47	JanaBik Bank Ltd.	192.00	2921.00	2921.00	2921.00	0.00
48	Jyoti Bika Bank Limited	113.00	102.00	102.00	102.00	-1.00
49	Jyoti Bika Bank Limited	480.00	140.00	140.00	140.00	-1.00
50	Kabali Bika Bank Limited	168.00	232.00	232.00	232.00	-4.00
51	Kalash Bika Bank Ltd.	499.00	227.00	227.00	227.00	-2.00
52	Kankai Microcredit Dev. Bank Ltd.	360.00	1369.00	1327.00	1330.00	-24.00
53	Kanika Sawa Bika Bank Limited	224.00	146.00	142.00	142.00	-2.00
54	Kankai Bika Bank Ltd.	40.00	140.00	136.00	140.00	6.00
55	Khanokha Hydropower Co. Ltd.	79.00	107.00	107.00	107.00	2.00
56	Kanti Microfinance Bityya Sanstha Ltd.	490.00	1615.00	1615.00	1615.00	0.00
57	Kumari Bank Limited	16737.00	200.00	197.00	198.00	-1.00
58	Laxmi Bank Limited	3140.00	262.00	258.00	258.00	0.00
59	Laxmi Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	353.00	1078.00	1070.00	1100.00	2.00
60	Life Insurance Co. Nepal	373.00	1653.00	1600.00	1600.00	-22.00
61	Lumbini Bika Bank Ltd.	1809.00	147.00	147.00	148.00	-2.00
62	Lumbini General Insurance Co. Ltd.	412.00	560.00	550.00	560.00	10.00
63	Maharaja Bityya Bank Limited	7222.00	122.00	122.00	122.00	-1.00
64	Maharaja Bika Bank Ltd.	636.00	174.00	171.00	174.00	-3.00
65	Maha Sahayam M. Bityya Sanstha Ltd.	36.00	722.00	708.00	708.00	-2.00
66	Mahali Sam. Lag. Bityya Sanstha Ltd.	496.00	2385.00	2529.00	2585.00	-25.00
67	Manjuresh Finance Ltd.	116.00	116.00	116.00	117.00	0.00
68	Mega Bank Nepal Ltd.	9298.00	165.00	161.00	162.00	-1.00
69	Mero Microfinance Bityya Sanstha Ltd.	550.00	1097.00	1059.00	1076.00	-4.00
70	Mirina Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	50.00	155.00	150.00	152.00	-14.00
71	Mirina Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	140.00	239.00	237.00	239.00	-2.00
72	Mirina Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	600.00	100.00	95.00	96.00	-49.00
73	Mukhineshi Bika Bank Ltd.	2199.00	385.00	380.00	382.00	-4.00
74	Nabi Bank Limited	64608.00	917.00	899.00	900.00	-21.00
75	NABIL Bank Limited Promoter Share	8604.00	693.00	681.00	685.00	-2.00
76	Nabi Equity Fund	1599.00	9.75	9.75	9.75	-0.11
77	Nagadi Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	135.00	1305.00	1255.00	1304.00	-24.00
78	National Microfinance Power Company Ltd.	140.00	1615.00	1615.00	1615.00	0.00
79	National Life Insurance Co. Ltd.	3559.00	80.00	79.00	79.00	-4.00
80	National Microfinance Bityya Sanstha Ltd.	1195.00	2220.00	2152.00	2152.00	-62.00
81	Naya Nepal Lghubitta Bika Bank Ltd.	725.00	210.00	206.00	210.00	-57.00
82	Neco Insurance Co. Ltd.	2279.00	550.00	540.00	542.00	-16.00
83	Nepal Bangladesh Bank Limited	3964.00	215.00	210.00	210.00	-4.00
84	Nepal Bank Limited	24705.00	285.00	280.00	283.00	-2.00
85	Nepal Commercial Bank Ltd.	7222.00	122.00	122.00	122.00	-1.00
86	Nepal Credit & Comm. Bank Ltd. (Pro. Share)	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00
87	Nepal Credit And Commercial Bank Ltd.	12933.00	233.00	242.00	242.00	-8.00
88	Nepal Doodh Anand Commercial Company Limited	910.00	75.00	74.00	73.00	-9.00
89	Nepal Hydro Developers Ltd.	360.00	176.00	168.00	175.00	-7.00
90	Nepal Insurance Co. Ltd.	2037.00	645.00	612.00	620.00	-38.00
91	Nepal Investment Bank Limited	7379.00	633.00	623.00	623.00	2.00
92	Nepal Investment Bank Ltd. (Pro. Share)	560.00	560.00	560.00	560.00	0.00
93	Nepal Investment Bank Ltd.	140.00	103.00	102.00	103.00	-14.00
94	Nepal SBI Bank Limited	2146.00	500.00	490.00	494.00	-5.00
95	Nerula Lghubitta Bika Bank Limited	723.00	649.00	631.00	631.00	-6.00
96	Nigadi Group Power Ltd.	84.00	168.00	163.00	168.00	-5.00
97	NIL Pragati Fund	6873.00	9.00	8.84	8.84	-0.36
98	NIC Asia Bank Ltd.	4190.00	320.00	316.00	316.00	-0.00
99	Nirbhari Uthhan Lag. Bityya Sanstha Ltd.	205.00	1018.00	1012.00	1012.00	-12.00
100	Nirbhari Uthhan Lag. Bityya Sanstha Ltd.	236.00	122.00	122.00	122.00	-1.00
101	NMB Microfinance Bityya Sanstha Ltd.	120.00	1647.00	1616.00	1644.00	-24.00
102	NMB Bank Limited	11862.00	360.00	353.00	355.00	-3.00
103	NMB Hybrid Fund L-1	75.00	9.88	9.88	9.88	-0.11
104	Om Development Bank Ltd.	454.00	177.00	174.00	177.00	-3.00
105	Orson Hotel Limited	2000.00	520.00	500.00	510.00	-11.00
106	Prabhu Bank Limited	8637.00	187.00	185.00	185.00	-2.00
107	Prabhu Bank Limited Promoter Share	14654.00	115.00	115.00	115.00	-0.00
108	Prabhu Insurance Ltd.	2450.00	335.00	321.00	321.00	-14.00
109	Premier Insurance Co. Ltd.	4866.00	1150.00	1150.00	1150.00	-15.00
110	Prime Commercial Bank Limited	4866.00	290.00	286.00	290.00	-3.00
111	Prime Life Insurance Company Limited	764.00	542.00	528.00	530.00	0.00
112	ProgressiveFinance Limited	15.00	139.00	139.00	139.00	0.00
113	Prudential Insurance Co. Ltd.	550.00	795.00	786.00	786.00	6.00
114	Prurima Bika Bank Ltd.	947.00	172.00	172.00	172.00	0.00
115	Rajshree Investment Bank Ltd.	260.00	546.00	546.00	546.00	-2.00
116	Rajshree Hydropower Dev. Co. Ltd.	2470.00	158.00	154.00	158.00	-10.00
117	Rastriya Beema Company Limited	60.00	10050.00	10710.00	10710.00	-65.00
118	Rastriya Beema Co. Limited (Pro. Share)	120.00	1000.00	960.00	960.00	-50.00
119	Reliance Finance Ltd.	700.00	123.00	121.00	122.00	-3.00
120	Rishi Hydropower Development Co. Ltd.	477.00	125.00	123.00	123.00	0.00
121	RMD Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	126.00	655.00	653.00	653.00	-0.00
122	RSD Lghubitta Bityya Sanstha Ltd.	686.00	654.00	654.00	654.00	-0.00
123	Sagarmatha Insurance Co. Ltd.	85.00	1350.00	1350.00	1350.00	0.00
124	Sankam Microfinance Bityya Sanstha Ltd.	470.00	1387.00	1341.00	1384.00	-4.00
125	Sana Kisan Bika Bank Ltd.	1922.00	1160.00	1137.00	1137.00	-23.00
126	Sanima Bank Limited	320.00	330.00	323.00	327.00	-3.00
127	Sanima Mai Hydropower Ltd.	2520.00	330.00	324.00	327.00	-3.00
128	Sapokoshi Development Bank Ltd.	176.00	118.00	118.00	118.00	0.00
129	Shangriya Development Bank Ltd.	16294.00	157.00	147.00	154.00	-3.00
130	Shree Bityya Bank Ltd.	236.00	121.00	121.00	121.00	-1.00
131	Shree Resurga Development Bank Ltd.	82.00	270.00	270.00	270.00	-1.00
132	Shree Resurga Investment Finance Co. Ltd.	10.00	151.00	151.00	151.00	-2.00
133	Siddhartha Bank Limited	3177.00	302.00	300.00	300.00	0.00
134	Siddhartha Equity Fund	6500.00	9.56	9.56	9.56	0.00
135	Siddhartha Equity Oriented Scheme	200.00	10.84	10.84	10.84	-0.29
136	Siddhartha Insurance Ltd.	150.00	688.00	688.00	688.00	-2.00
137	Siddhi Bika Bank Ltd.	236.00	121.00	121.00	121.00	-1.00
138	Skoolie Bika Bank Limited	6000.00	229.00	224.00	224.00	-4.00
139	Standard Chartered Bank Limited	442.00	75.00	74.00	75.00	-2.00
140	Summi Micro Finance Dev. Bank Ltd.	230.00	978.00	965.00	965.00	-32.00
141	Sunrise Bank Limited	7237.00	227.00	221.00	223.00	-7.00
142	Surya Life Insurance Company Limited	1738.00	613.00	597.00	597.00	-30.00

११ महिनामा १० खर्ब ३३ अर्बको व्यापारघाटा

काठमाडौं, (नेस)

आर्थिक वर्ष २०१७/१८ को ११ महिनासम्म कुल वस्तु निर्यात १० दशमलव ४ प्रतिशतले वृद्धि भई ७४ अर्ब ३१ करोड पुगेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो निर्यात ८ दशमलव ३ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो। नेपाल राष्ट्र बैंकका अनुसार भन्सारका आधारमा भारततर्फ ६ दशमलव ७ प्रतिशत, चीनतर्फ ११ दशमलव ६ प्रतिशत र अन्य मुलुकतर्फ ८ दशमलव १ प्रतिशतले निर्यात बढेको छ। वस्तुगत आधारमा अलैची, पोलिएष्टर यान्त्रिक बोर, धागो, जस्तापातालगायतका वस्तुको निर्यात बढेको छ भने जीआई वाइए, जुटको रज, जू, उनी गलैचा, पहिमानालगायतका वस्तुको निर्यात घटेको छ।

वढेको छ। वस्तुगत आधारमा पोलिएष्टर पदार्थ, यालायातका साधन तथा पार्टीजुर्ज, अन्य मेसिनरी तथा पार्टीजुर्ज, प्यापम बिब्ले, सिमेन्टगायतका वस्तुको आयात बढेको छ भने कृषि औजार तथा पार्टीजुर्ज, हवाई जहाजका पार्टीजुर्ज, सेन्टिनी वेयु, सानो अलैची, जिंक इन्गोद, लगायतका वस्तुहरूको आयात घटेको छ। भन्सार नाकाका आधारमा सुर्खसा बन्दरगाहा भन्सार कार्यालय, भैरहवा भन्सार कार्यालय, विराटनगर भन्सार कार्यालय, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालय, नेपालगन्ज भन्सार कार्यालय, मेची भन्सार कार्यालय, कैलाली भ

नेपाली क्रिकेट टोलीको घोषणा

नेपाल समाचारपत्र

काठमाडौं

यसै जुलाईको २१ देखि सन्ध्यामा त्रिकोणात्मक बान डे सिरिजका लागि नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीको घोषणा भएको छ। मंगलबार अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल (आईसीसी) प्रतिनिधि, नेपाली प्रशिपक जगत टमाटा र नेपाली कप्तान पारस खड्काको संयोजकत्वमा १४ सदस्यीय टोली तयार गरिएको हो। जसमा विकेटकिपर च्याटसम्यान सुभाष बस्नेतले कोच तीन वर्षपछि राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीमा स्थान सुरक्षित गरेका छन्।

स्वास्थ्य विकेटकिपर उज्वल हुनुरको थियो। चोटका कारण टोलीबाट अलग हुनुपर्ने थियो। उनले अघिल्लो पटक आइसीसी विश्व क्रिकेट लिग च्याम्पियनसिप २०१५ मा सहभागीता जनाएका थिए। उनले सो च्याम्पियनसिपअन्तर्गत नोभेम्बरमा एपुवा च्याम्पियनसिप खेलेका थिए। तर स्वास्थ्यले हालै धनगढी प्रिमियर लिग र काठमाडौंमा सम्पन्न प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगितामा उज्वल प्रदर्शन गरेका थिए। प्रशिपक टमाटाका अनुसार उनको टोलीमा फेरि स्थान रहनु नेपालको ओपनिङ बलिगो हुने आशा गरिएको छ।

सो टोलीमा कप्तानमा पारस खड्का यथावत छन् भने उपकप्तानको भार आनेन्द्र मल्लकै काँधमा रहेको छ। अन्य खेलाडीमा अनिलकुमार साह, दिपेन्द्रसिंह ऐरी, मोहम्मद आरिफ शेख, सरद भेषवाकर र रोहितकुमार पौडेलले व्यटिङको जिम्मा लिनेछन्। परने करण केसी, सन्दीप लामिछाने, ललित भण्डारी, ललित नारायण

राजवंशी, वसन्त रेग्मी, शक्ति गौचन र सोमपाल कामीलाई बलिङको जिम्मेवारी दिइएको छ। नव खेलाडीका रूपमा कोही छैनन्। यसैगरी वैकल्पिक खेलाडीका रूपमा विनोद भण्डारी, सुनील धमला, सुसन भारी र प्रदीप पौरीलाई राखिएको छ। नेपालले नेदरल्यान्डसँग लन्डनस्थित लर्ड्स क्रिकेट मैदानमा खेल्नेछ। र अर्को टोली लर्ड्सकै पुरानो क्लब एमएससी रहेको छ। नेपाली टोली बिहीबार इंग्ल्यान्डअर्द प्रस्थान गर्ने नेपाल क्रिकेट संघले जनाएको छ।

त्यो पेनाल्टी थिएन : डेमोर्ट

लन्डन, (एजेन्सी)

प्रिमियर लिगका पूर्व रेफ्री डेमोर्ट गालगेरले विश्वकप फाइनलमा क्रोएसियाविरुद्ध फ्रान्सलाई पेनाल्टी छान्न दिनु सतप्रतिशत गलत भएको दावी गरेका छन्। ३० औं मिनेटमा स्लेमी मातुडीको प्रहार बलले क्रोएसियाका इमान पर्सिसको हातमा छोएको थियो। पहिले रेफ्री नेस्टर पीटानले पेनाल्टी दिइएन। पछि जब भिडियो एसिस्टेन्ट रेफ्री (भार) को समीक्षाको निर्णय आयो पेनाल्टी। तब त्यो घातप्रतिघात पेनाल्टी भने थिएन। उनले बताएअनुसार फ्रान्सलाई हेड गरेको बल उनको हातमा छोएको हो उनले बललाई छोएको होइन। उनले बललाई प्रहार पार्ने गरि छापेमा पेनाल्टी हुने उनको भनाइ थियो। उनले थपे- यदि मनसाय जानाजान बल छोएको छ भने त्यो पेनाल्टी हुन्छ नियमले यस्तै भन्छ। उनको हात नियमअनुसार ठीक स्थानमा छैन। त्यसैले त्यो पेनाल्टी नियमविपरीत हो।

कोहलीको विश्व कीर्तिमान

नयाँ दिल्ली, (एजेन्सी)

इंग्ल्यान्डको विरुद्ध तीन खेलको बान डे सिरिजको अन्तिम तथा निर्णायक खेलमा विराट कोहलीले एउटा विश्व कीर्तिमान आफ्नो नाममा लेखाएका छन्। ३ हजार रन छिटो बनाउने कप्तानका रूपमा उनले कीर्तिमान रचेका हुन्। कोहलीले यो उपलब्धि १२ रन बनाएपछि प्राप्त गरेका थिए। कोहलीले ४१ बानडे खेलमा यति रन बनाएका छन्। यो कीर्तिमान तोड्ने सम्भावना ज्यादै न्यून भएको भारतीय मिडियाले दावी गरेको छ। मिडियाले बतायो कि हाल खेलिरहेका कप्तानमा कसैले पनि कम खेलमा तीन हजार रन बनाउन सक्दैनन्। कोहलीपछि कप्तानको रूपमा ३ हजार रन बनाउने अखिर अफ्रिकाका एबी डीभीलीसकै ६० खेल, भारतीय कप्तान महेन्द्रसिंह धोनीले ७० खेल र सौरभ गांगुलीले ७४ खेल खेलेका थिए। त्यस्तै स्टिम बाग र मिस्बाह उल हकले ८३ खेल र सयध जससुरा र रिकी पोन्टडले ८४ खेलबाट ३ हजार रन पुरा गरेका थिए।

युभेन्टसले जर्सी बेचेरै करोडौं कमायो

रोम, (एजेन्सी)

पोर्चुगलका स्टार खेलाडी क्रिस्टियानो रोनाल्डोले युभेन्टसबाट खेलेका पनि छैनन् अहिले नै उनको जर्सी लोकप्रिय बनिसकेको छ। रोनाल्डोको सीआर सेभेन अहिले नौ बेचेर युभेन्टसले रोनाल्डोसँग गरेको सम्झौताको आधा रकम बसुली गरिसकेको छ। रोमको अबबाले जनाएअनुसार रोनाल्डो रियल मेट्रोडबाट करिब १० करोड युरोमा इटालियन क्लबमा आबद्ध भएका छन्।

दुर्भाग्यवश रहेको बलब युभेन्टसमा ३३ वर्षीय रोनाल्डो जस्तो खेलाडी आबद्ध भएपछि समर्थकमा पनि धेरै उन्साह रहेको छ। युभेन्टसले सीआर सेभेन जर्सी आफ्नो वेबसाइटमा बेच्नका लागि राखेको पहिलो दिनमै ५ लाख २० हजार जर्सी बिक्रेको थियो। त्यही क्लबको आधिकारिक प्रायोजक एडीडोसले आफ्नो स्टोरमाफर्त २० हजार जर्सी बेचेको थियो। इटालियन मिडियाका अनुसार रोनाल्डोको ५ लाख जर्सी अनलाइनमा बिक्रेको थियो। जबकी यत वर्ष युभेन्टसले आफ्नो टोलीको कुल ८ लाख २० हजार जर्सी अनलाइनमा बेचेको थियो। युभेन्टसको ओरिजिनल क्लबको मूल्य १ सय ४ युरो रहेको छ। यसको नकली जर्सी बजारमा मात्र ४५ युरोमा पाइन्छ। क्लबले पहिलो दिन जर्सीबाट करिब ५ करोड ४० लाख युरो आम्दानी गर्‍यो। जबकी युभेन्टसले रोनाल्डोसँग करिब १० करोड युरोमा सम्झौता गरेको थियो। सिरी ए

करोड २० लाख युरो अतिरिक्त खर्च गर्नुपर्नेछ। जसले रोनाल्डोसँग सम्झौता गरेको कुल रकम करिब २३ करोड २० लाख युरो हुन आउँछ। यो युभेन्टसको पछिल्लो ३० वर्षमा सबैभन्दा महँगो सम्झौता पनि हो। योसँगै रोनाल्डो पेरिस सेन्ट जर्मेनका नेयमार र बार्सिलोनाका लियोनेल मेसीपछि सर्वाधिक तलब पाउने तेस्रो फुटबलर बनेका छन्।

धरहरा

कृतिम बादल

हिजो-आज मध्य वर्षायामको समय, कुन बेला पानी पर्छ दुइगै हुँदैन। धरपाट हिंड्दा आकाश खुला रहिन्छ, आकाशको सडकमा धुतो बुसुदुडी उड्दा हुन्छ ४/७ किलोमिटर अघि बढेपछि पानी बर्सिने शुरू गरिहाल्छ।

मुलुकको राजनीति टुक्राकै पर्यते छ, कुन बेला के हुन्छ अनुमान गर्न नसकिने। सत्ता राजनीतिसँग जोडिएका बादल नामका व्यक्ति बेला मोकामा निकै चर्चामा आउँछन्, निकै मडारिन्छन्। नामअनुसार पहिचान स्थापित गर्न राजनीतिक बजारमा गजबकै पानी बसाउँछन् कि सकेन पनि दिन्छन्। तर हेन, रेखा। 'बादल मडारिएको छ, अब पर्नेकै पानी पर्छ' भनेर प्यारेन्टी गर्नहरू पुरै फुलप हुन थाल्छा छन्, पानी पर्दै पर्दै। बादल नाम मात्रैका बादल भएका छन्। वर्षेच्छिको यतायत

सिन्डिकेट तौडियो भन्दा त सिन्डिकेट फेरि ब्युतिएको छ, अनि सुन काण्ड पुरै सुत्ताएको छ। बादललाई ओली र अन्य धेरैपरी आधी र हुन्डरीले धकेल्छा छेक्छा धरहरा निकै छक्क पर्न थाल्छा छन्, पानी पर्दै पर्दै। बादल नाम मात्रैका बादल भएका छन्। वर्षेच्छिको यतायत

उपाधिमाथि मुनलाइटको कब्जा

वीरगन्ज, (नेस)

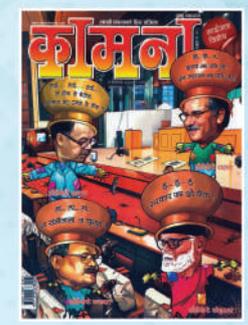
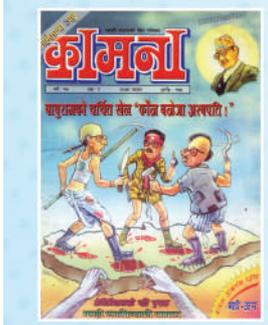
जिल्ला फुटबल संघ पर्साले श्रवण जनामा २९ गते देखि वीरगन्जमा क्लब भन्ने अन्तरविद्यालय फुटबल प्रतियोगिता मंगलबार सम्पन्न भएको छ। मंगलबार भएका फाइनल खेलमा लिटिल फ्लावरलाई २-० गोलले हराउँदै मुनलाइट माथि विजयी भएको हो। पहिलो हाफको १२औं

मिनेटमा मुनलाइटका रोहित चौधरीले १ गोल गरेका थिए। दोस्रो हाफको २४औं मिनेटमा अजय चौधरीले दोस्रो गोल गरेपछि मुनलाइटले जित दर्ता गर्न सफल भएको हो। नारायणी रंगशालामा सम्पन्न खेलको उज्वल खेलाडी मुनलाइटका गोलकिपर रोहन मगर घोषित भए। प्रतियोगितामा ८ वटा विद्यालयहरूको सहभागिता रहेको थियो।

Call 4-261179, (98511) 08620, (98510) 35406, (9841) 764976 to Advertise on the Collector's Issue of The Largest Selling Entertainment Magazine

BOOK YOUR AD SPACE TODAY

Ad Deadline: Shrawan 18, 2075 (August 3, Friday)